

PEDAGÓGUSOK

LAPJA

LXVIII. ÉVFOLYAM
APEDAGÓGUSOK SZAKSZERVEZETE HÍRLAPJA ÉSHÍRLEVELE
2012. OKTÓBER 10.
ALAPÍTVÁ: 1945-BEN

10.

KURZUSHUMOR

Van annak valami fanyar humora, hogy a nemzetgazdasági miniszter pont a pedagógusjogok világnapján, október 5-én jelentette be azt a közel 400 milliárd forintnyi megszorítást, amely súlyosan érinti a pedagógusokat anyagilag és erkölcsileg is. A viccesen egyenlegjavító intézkedéseknek nevezett megszorítások egyike ugyanis a pedagógus-életpályamodel bevezetésének elhalasztása. A jelenlegi politikai kurzus sajátos humorát jellemzi, hogy a halasztás következményeként a közoktatási reformból jövő szeptemberben csak a tanárok terhelésével, elbocsátásával járó intézkedések lépnek életbe, a béremelés elmarad. Pedig egy sajtótájékoztatónyi újságíróval együtt én is jól emlékszem, hogy Hoffmann Rózsa oktatásért felelős államtitkár ennek lehetőségét firtató firkászi, sőt szakszervezeti kérdésre is összevont szemöldökkel, határozott hangon kijelentette: ilyen nem lehetséges!

Igaz, tudjuk, az államtitkár asszony is szereti a sajátos kurzushumort, hisz – ahogy már a Fidesz is tette a 2010-es választások kampányában – megválasztásának pillanatától ő is egyre csak fizetésemelésről beszélt, meg arról, hogy vissza kell állítani a pedagógusok anyagi, erkölcsi megbecsülését. Majd amikor a szakszervezetek is követelésük zászlajára tűzték a béremelést, hisz 2008 óta a növekvő infláció mellett egy fillérrel se nőtt a pedagógusbér, az államtitkár asszony kijelentette: az is ostoba vagy bohóc, aki ilyen gazdasági helyzetben fizetésemelést akar. De előre halljuk a mármár vicces ellentromfot: ők mindig azt mondták, a gazdasági helyzet függvényében vezetnek be az új életpályamodelt. Igaz – teszem hozzá –, jóval halkabban hangsúlyozták, mint a béremelést, és tagadták az elbocsátásokról szóló, titkos, ám kiszivárgott háttéranyag meglétét is. Mindenesetre az iskola-összevonásokat és a pedagógusok elbocsátását lehetővé tevő lépéseket már megtették...

Az államtitkár asszony humorára utal az is, hogy azon az október 5-én, amikor Matolcsy György bejelentette az életpályamodel elhalasztását, ő közleményt adott ki. Ebben az áll: „Az Oktatásért Felelős Államtitkárság a pedagógusok világnapját megfelelő alkalomnak tartja arra, hogy felhívja a figyelmet a pedagógusok védelmére és munkájuk fontosságára, hiszen nem kevesebb múlik a tanárokon, mint a jövő nemzedék sikere és boldogulása.” A közleményben Hoffmann Rózsa végül leszögezi: a „fejlettnak mondott Nyugat” általános tendenciáival mentünk szembe a törvénymódosításokkal s egyéb jogszabályokkal. „Saját tapasztalatból tudhatjuk, hogy ezek a tendenciák nem hozták meg a kívánt, irigylésre méltó eredményeket, ezért nem szabad vakon követnünk őket. Az UNESCO is ezért fogalmazta meg – más, neveléssel-oktatással foglalkozó partnerszervezeteivel együtt – az ideai pedagógus-világnap címét és szlogenjét így: „Kiállni a tanárokért!”

Hát így is ki lehet állni a tanárokért. Vagy lehet reménykedni, úgy, mint Balog Zoltán teszi. Az emberi erőforrások minisztere a Matolcsy-bejelentés után azt nyilatkozta, bízik abban, hogy nem végleges a kormány döntése a pedagógusbéremelés elhalasztásáról, a jövő évi gazdasági számok tükrében az még változhat.

A beigért fizetésemelés elhalasztásán sokan fölzúdulnak, még azok közül is, akik eddig nagy rokonszenvvel figyelték a Nyugat általános tendenciáival szembenő lépéseket. Mert a legtöbb tanár egyre nehezebben él meg nettó 100 ezer forint körüli fizetéséből.

Az pedig már nem annyira vicces, mint inkább cinikus, ahogy Giró-Szász András kormányzóvivő október 5-én Az este műsorában helyre tette a zúgolódó pedagógusokat. Ezt mondta: „Amikor nagy vihar van a tengeren, akkor azt is értékelni kell tudni, hogyha valaki kikötőbe vezet minket! Nem biztos, hogy éppen konyakot kell rendelni!”

Élvezhetnék mindennek a pedagógusok is a humorát. Nagy baj, hogy már nincs kedvük nevetni. Gondolják végig! Hát nem nevetséges?! Millei Ilona

A TARTALOMBÓL:

Sztrájkra készek a pedagógusok!

Sztrájkbizottság létrehozását kezdeményezi a legnagyobb hazai közoktatási érdekvédelmi tömörülés. A Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) országos vezetősége október 8-án döntött arról is, hogy a közös fellépésről tárgyalnak a Pedagógusok Demokratikus Szakszervezetének (PDSZ) elnökével, Mendrey Lászlóval, valamint az ágazat többi szakszervezetével is. **3. oldal**

Elfújta a Szél?

Egy nagyon óvatos számítással – figyelembe véve a 198. járási, a 19. megyei tanigazgatási hivatal létszámnövekedését az önkormányzati létszámhoz képest, valamint a központi hivatal tervezett létszámát – mintegy ezer fő adminisztratív létszám-növekedést becsülhetünk, ami dologi és egyéb költségekkel együtt mintegy tízmilliárd forintos évi kiadásnövekedést jelent. (Polónyi István oktatáskutató) **5-6. oldal**

A Hoffmanni reform fűtől a világra

Egy jó iskolarendszerben érzékeny a finanszírozási rendszer a tanulók és iskolák igen különböző igényeivel szemben. Ehhez képest az új, standardizált és központosított magyar input finanszírozás nem képes elismerni az azonos eredmények eléréséhez szükséges ráfordítások eltérését különböző tanulói csoportok és iskolák között, ezért a finanszírozás teljesen „érzéketlenné” válik. (Radó Péter oktatáskutató) **6. oldal**

Új értelmet nyer a fenntartás fogalma

A tankerületi igazgatók lesznek azok, akik minden egyes településsel előkészítik, végigtárgyalják az együttműködési megállapodásokat. Az átadás-átvétel mikéntjéről a rövidesen elkészülő jogszabály rendelkezik. (Marekné dr. Pintér Aranka, a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ megbízott elnöke) **7-9. oldal**

Mi köze van Orwellnek a Klebelsberg Intézményfenntartó Központhoz?

En a kezdetektől fogva azt mondom, életveszélyes egy rendszert úgy lebontani, hogy az új kialakításához nincsen meg se a pontos elképzelés, se a megfelelő mennyiségű pénz! Az eredmény, hogy egy korábbi rendszer már nem tud úgy működni, ahogy egyébként képes volt rá, egy új rendszer pedig nincsen felruházva azokkal a képességekkel, hogy működjék. Ebből nagy galibák lesznek. (Hiller István volt oktatási miniszter) **10-12. oldal**

A szakmunkás ne gondolkodjon?

Az új szakképzési törvény ellene hat a társadalmi mobilitásnak. Olcsó, egyszer használatos szakembereket termel. Életveszély, ami történik szó szerint és átvitt értelemben is. (Dr. Sós Tamás országgyűlési képviselő) **14. oldal**

Pályázat

Lauder Javne Zsidó Községi Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium, Szakközépiskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény (www.lauder.hu) **Főigazgatói állására**

Pályázati feltételek

- A Lauder Javne Zsidó Községi Iskola szelleme iránti elkötelezettség (www.lauder.hu)
- Felsőfokú végzettség.
- Legalább 5 éves oktatási intézményben megszerzett szakmai tapasztalat.
- Elsősorban oktatási intézményben megszerzett legalább 2 éves vezetői tapasztalat. Lehetőség szerint pedagógus-szakvizsga keretében szerzett intézményvezetői szakképzettség.
- Kommunikációs szintű angol nyelvtudás

A pályázat elbírálása során előnyt élvez:

- o nemzetközi pedagógiai és vezetői tapasztalat,
- o a hazai oktatási rendszer megfelelő ismerete
- o közéleti szakmai elismertség

Pályázatokat november 30-ig a lauder5773@gmail.com címre várjuk angol és magyar nyelven.

OECD-pillantás az oktatásra

Pillantás az oktatásra 2012 címmel megjelent az OECD éves jelentése az oktatásról. Ebben országos szintű, összehasonlító statisztikákat olvashatnak az ágazat állapotáról, a képzettségi szint hatásáról az egyes országok gazdasági növekedésére. A jelentés idén két új mutatót is tartalmaz, ezek az OECD-országokban a bölcsődék és óvodák rendszerét, valamint a pedagógusok korát, nemét, az álláshoz való jutásuk feltételeit térképezik fel.

A jelentés nagy hangsúlyt fektet a gazdasági válság oktatásra és munkaerőpiacra gyakorolt hatásának elemzésére. Rámutat, hogy az oktatásra szánt összegek a teljes közkieladásokhoz mérve a 32 országból 19-ben csökkentek, ahogy a pénzügyi válság okozta súlyos megkorlátozások következményeként a pedagógusok is. Észtországban, Magyarországon és Írországban. Fény derült arra is, hogy az oktatás növekvő költségei súlyos terhet róhatnak a diákokra és a szülőkre, ami káros hatással lehet előbbiek tanulmányainak befejezésére.

Rámutat, mennyire fontos az oktatás finanszírozása, mivel egyre nyílik az olló a magasan képzettek és a képzettség nélküliek között, ami az egész világon tovább mélyíti a recessziót. Leszögezi, abban, hogy az egyes országok ismét stabilak legyenek, és meginduljon a szociális fejlődés, meghatározó a felsőoktatás.

Ahhoz, hogy az alacsony jövedelemmel rendelkező, valamint a bevándorló családok gyermekei később beléphessenek a felsőoktatásba, nagy szükség van az oktatásukra. Kiderült, a nők foglalkoztatottsága átlagban elmarad a férfiakétól, annak ellenére, hogy több OECD-országban a nők képzettségi szintje magasabb, de felsőfokú képzettségi szintjük emelkedése nem javított a bérszintkülönbségen. V. T.

Nem legyőzni, meggyőzni!

Svédországban sikk szakszervezeti tagnak lenni

A Pedagógusok Szakszervezetének elnöksége Jörgen Lindholm, a Lärarförbundet, a Svéd Pedagógusok Szakszervezetének nemzeti titkára meghívására október elején Stockholmban járt, hogy ismerkedjen a svéd érdekvédelmi szervezet munkájával. Ha az ottani tapasztalatokat egy mondatban lehetne rögzíteni, akkor az úgy szólna: ellentétben a magyar hozzáállással a másikat meggyőzni kell, és nem legyőzni!

Ez a mentalitás az egész északi országra jellemző, ezért tudják a középén álló szakszervezetek a jó partneri viszonyt kialakítani az önkormányzatokkal ugyanúgy, mint az állammal. (Nem véletlen, hisz Svédországban minden területen hagyományosan nagy a szervezethez, ettől pedig erős a szakszervezet.) Az országot irányító köztisztviselők intézkedéseik bevezetése előtt kikérlik a szakszervezet véleményét, így a Lärarförbundetől is kifejezetten elvárják, hogy az ország jövőjének biztosítása érdekében az oktatást érintő kérdésekben foglaljon állást.

A svéd szakszervezetnek imponáló létszáma van, 232 ezer pedagógus érdekeit képviseli, a szervezethez az északi országban 85 százalékos. Az aktív tagok száma 176 ezer, a nyugdíjasoké és a pedagógusnak készülő hallgatóké 28-28 ezer. A Lärarförbundet nagy hangsúlyt helyez, és sok pénzt költ arra, hogy a leendő pedagógusokat tagjai közé csábítsa, és ugyancsak jelentős összeget fordítanak a szakszervezeti képzésre. A munkanélküli biztosításra szánta alapot szintén a szakszervezet kezeli, ebbe rajtuk kívül az állam és a munkáltató is tesz be pénzt. A munkanélküli segélyre az jogosult, aki legalább hat hónapos munkaviszonnyal rendelkezik, és minimum ennyi ideig az alapba is fizetett be. Ám nem ezért 85 százalékos a szervezethez! Mivel a jóléti társadalomban megszokták, hogy szükséges a szolidaritás és az erődemónstrálás, sikk szakszervezeti tagnak lenni. Az egy-másfél százalékos tagdíj a központba folyik be, onnan osztják tovább. Az összegből a szakértőkre, a kommunikációra, a kampányokra és a szakszervezeti felkészítésekre a kiadások 51,5 százaléka megy. A munkanélküli segély 300 napra jár, ha valakinek gyereke van, ez még 150 nappal meghosszabbodik. Ezenkívül a bajba jutott pedagógus az önkormányzat jóléti alapjából is kaphat segítyt.

A szakszervezet pártsemleges, elsősorban szakmai munkát végeznek. A felsőoktatást az állam, a közoktatást az önkormányzatok működtetik. Az iskolakötelezettség kilenc év, és 16 éves korig tart és ingyenes, sőt, mivel a gyerekek érdeke mindenek felett áll, fizetik számukra az útiköltséget, a könyveket és a kötelező étkezést is. Az óvoda nem kötelező. A gyerekek 90 százaléka 19 éves koráig tanul, a felsőoktatásban mintegy 45 százaléka megy tovább. m. i.

OLVASD, ÉS ADD TOVÁBB!

A Pedagógusok Lapja évi előfizetési díja 5 százalék áfával 4500 forint. Az intézmények banki átutalással (számlaszám: 11707024-20100456) fizethetnek elő, az egyéni érdeklődőknek csekket postázunk.

Az egész oldalas hirdetés (A/4-es formában, fekete-fehérben) 120 000 forint, a féloldalas 60 000, a negyedoldalas 30 000 forint. Az apróhirdetés szavanként 60 forint. Minden egyes díjtételt 27 százalékos áfa terhel. A hirdetések beküldésének határideje: a megjelenési hónap 3. napja.

PEDAGÓGUSOK LAPJA

Az OKÉT tevékenységében részt vevő

Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) hivatalos hírlapja és hírlevele

Főszerkesztő: **Millei Iлона**

Technikai szerkesztő: **Márfiné Bécsi Erika**

Szerkesztőség: 1068 Budapest, Városligeti fasor 10. Telefon/fax: 322-8464

Levélcím: 1417 Budapest, Postafiók 11

Kiadja: a Pedagógusok Szakszervezete Országos Irodája

1068 Budapest, Városligeti fasor 10. Központi telefon: 322-8452-től 56-ig

Felélős kiadó: **Galló Istvánné elnök**

Internet: www.pedagogusok.hu; E-mail: pedlap@pedagogusok.hu

Terjeszti: a Pedagógusok Szakszervezete. Évi előfizetési díj: 4500 Ft

Index: 26651 ISSN 0133-2260

PARLAMENTI VITANAPOT AKAR A PSZ A KÖZNEVELÉSI TÖRVÉNYRŐL

A Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) úgy látja, hogy a kormányzati állításokkal ellentétben a köznevelés rendszerének kialakítása nincs megfelelően előkészítve. Éppen ellenkezőleg; a tervezett intézkedések veszélyeztetik a 2012/2013-as tanév befejezését és a 2013/2014-es tanév előkészítését. Erre a szervezet szeptember 24-én elküldött levelében hívta fel valamennyi országgyűlési képviselő figyelmét, és parlamenti vitanapot, valamint parlamenti bizottság létrehozását kezdeményezi. A bizottságtól azt várja a szakszervezet, hogy tekintse át felvetéseit, s amennyiben helyt ad az észrevételeknek, módosítson a törvényi rendelkezések bevezetésének időpontján.

A PSZ alapvetően nem azokra az általa súlyosnak tartott szakmai problémákra és elmentmondásokra kívánja felhívni a figyelmet, amelyekről már több alkalommal kifejtette véleményét. Továbbra is az ország érdekeivel ellentétes döntésnek tartja az iskolák szakmai önállóságának radikális csorbítását, a gazdálkodási jogosítványok elvonását, a szakképzés rendszerének átalakítását, a hároméves szakiskolai oktatás bevezetését, a tankötelezettség idejének csökkentését és az ehhez kapcsolódó Híd-program bevezetését, az intézményrendszer állami fenntartásba vételét, a helyi önkormányzatok kiszorítását a fenntartói feladatokból. Az érdekvédelmi szervezet nem a meghozott döntések tekintetében kíván szakmai vitát kezdeményezni, hanem arra akarja felhívni a figyelmet, hogy a döntések előkészítésének hiányosságai miatt nem biztosított azoknak zavartalan végrehajtása.

A PSZ szerint az önkormányzati fenntartói jog megszűnésének és az állami intézményfenntartói jog bevezetésének 2013. január 1-jei időpontja súlyosan sérti a tanítás

zavartalan megszervezéséhez fűződő érdekeket. Példa nélkülinek tartja, és a köznevelésről szóló törvénnyel is ellentétesnek azt, hogy tanítási év közben változik – az óvodák kivételével – a köznevelési intézmények fenntartója.

Az eddig megjelent jogszabályokból a PSZ szerint nem lehet megállapítani, milyen szempontok alapján fogják meghatározni a köznevelés feladatainak ellátásában részt vevők számát. Nem lehet tudni, mekkora osztálylétszám, hány tanítási óra megtartása lesz a pedagógusok finanszírozott létszámának alapja. A paraméterek változtatásával akár 30-40 százalékkal is csökkenteni lehet a ma foglalkoztatott pedagógusok számát. A PSZ kifogásolja azt is, nem tisztázott, mely szervezet lesz jogosult dönteni a köznevelési intézményrendszerről és egyes intézményeiről. Az államháztartásról szóló törvény alapján az állami intézményfenntartó központ sem az intézménylétesítésről, sem az intézmény megszüntetéséről nem rendelkezik döntési jogosultsággal.

A PSZ szerint a finanszírozási helyzet radikális átalakítása, a normatívák megszüntetése, a bankkölcsönhöz való hozzájutás megnehezítése miatt az önkormányzatok jelentős része nem lesz abban a helyzetben, hogy ellássa a működtetéssel összefüggő tevékenységét.

Különösen aggasztónak tartja a szakszervezet a középiskolák helyzetét, mivel a Széll Kálmán Tervből feltételezni lehet a gimnáziumi férőhelyek radikális csökkentését és azt is, hogy az érintett korosztály mintegy 10 százaléka semmilyen középfokú iskolába nem jut majd be. Nem ismert a szakszolgálat – logopédia, nevelési tanácsadás, szakértői bizottságok – sorsa, mivel a törvény nem rendezi helyzetüket, a végrehajtási rendeletek nem jelentek meg. Lényegében ezek az intézmények szeptember 1-jétől jogilag nem léteznek.

A Pedagógusok Szakszervezete levelében felajánlotta a segítségét a képviselők munkájához.

HOFFMANN RÓZSA TÁRGYALÁST KEZDEMÉNYEZETT A SZAKSZERVEZETEKSEL !

Eredményes volt a pedagógus-szakszervezetek tiltakozása, az oktatási államtitkárság tárgyalást kezdeményezett vezetőikkel a köznevelési rendszer átalakításával kapcsolatos aktuális kérdésekről. Mint ismert, az egyenlegjavító intézkedések bejelentése óta több szakszervezet tiltakozott a pedagógusok béremelésének elhalasztása miatt, a legnagyobb érdekvédelmi szervezet sztrájkbizottság létrehozását kezdeményezte, és közös fellépésről döntött az ágazat többi érdekvédő szervezetével.

Sztrájkra készek a pedagógusok!

Sztrájkbizottság létrehozását kezdeményezi a legnagyobb hazai közoktatási érdekvédelmi tömörülés. A Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) országos vezetősége október 8-án döntött arról is, hogy a közös fellépésről tárgyalnak a Pedagógusok Demokratikus Szakszervezetének (PDSZ) elnökével, *Mendrey Lászlóval*, valamint az ágazat többi szakszervezetével is.

A PSZ elnöke, *Galló Istvánné* szerint ezzel nem csak a pedagógus életpálya-modell múlt héten bejelentett elhalasztására reagálnak, hiszen azt a kormány által felvázolt formájában eddig sem támogatták, mivel megemelt óraszámok, munkateher és elfogadhatatlan minősítési rendszer is kapcsolódik hozzá. Az új rendszerhez társított béremelésekből ráadásul kimaradtak volna a pedagógiai szakszolgálatok – például iskolapszichológusok, nevelési tanácsadók – dolgozói, illetve a fizetések megállapításánál nem vették volna figyelembe a korábbi szolgálati viszonyt.

Egy újabb pedagógus-demonstrációnak már nincs sok értelme, hiszen a kormányzat a nyári pedagógusnap tüntetésén adott petícióra sem adott még válaszokat – mondta Mendrey

László. A PDSZ elnöke úgy vélte, hogy már egy kétórás figyelemztető sztrájk se lenne elég ereje, egyedül a teljes munkabeszüntetés tudná kifejezni a tanárok elkeseredettségét.

Az államtitkárság egyezkedne

Az oktatási államtitkárság tárgyalást kezdeményezett a pedagógus szakszervezetek vezetőivel a köznevelési rendszer átalakításával kapcsolatos aktuális kérdésekről – tájékoztatta az államtitkárság október 9-én az MTI-t.

A közleményben azt írták: az október 17-ére szóló meghívást a

Több pedagógus-szakszervezet tiltakozott azt követően, hogy Matolcsy György bejelentette: a 397 milliárd forintos egyenlegjavító program egyik elemeként a pedagógusok bérének emelését jövő szeptemberről 2014 januárjára halasztja

Pedagógusok Szakszervezetének, a Magyar Zeneművészek és Táncművészek Szakszervezetének, a Magyar Közoktatási és Szakképzési Szakszervezetnek, az Oktatási Vezetők Szakszervezetének, a Keresztény Pedagógusok Szakszervezetének, valamint a Pedagógusok Demokratikus Szakszervezetének telefonértesítést követően, október 9-én postázták. Mint ismert, a szervezetek azt követően tiltakoztak, hogy *Matolcsy György* nemzetgazdasági miniszter bejelentette: a kormány a jövő évi hiánycél eléréséhez, a 397 milliárd forintos egyenlegjavító program egyik elemeként a pedagógusok bérének emelését jövő szeptemberről 2014 januárjára halasztja.

HALASZTJÁK A TANÁROK BÉRÉNEK EMELÉSÉT

Rossz hírekkel kopogtatott az október 5-i délelőtt

Matolcsy György október 5-én bejelentette a kormány új, megemelt hiánycélját 2012-re és 2013-ra. 2013-ra 397 milliárd forintos egyenlegjavító csomagot állítottak össze. Többek között tranzakciós adót vetnek ki a készpénzfelvételre, elhalasztják a pedagógusok béremelését, három évig nem töltik fel a kimenő nyugdíjasok helyét a közszférában, 2013-tól a járási rendszer bevezetése révén nagyjából 22 ezer fővel csökkentik a közszféra létszámát. Az alábbiakban a nemzetgazdasági miniszter bejelentéseit tesszük közzé percről percre, ahogy azt az MTI közölte.

9:12 Matolcsy: idén és jövőre is 2,7 százalékos hiányt vár a kormány

A kormány az idén és jövőre is 2,7 százalékos, GDP-arányos költségvetési hiánnyal számol.

9:19 Matolcsy: a kormány idén 133 milliárd forintot zárol a költségvetésben

A kormány idén a 2,7 százalékos hiánycél elérése érdekében 133 milliárd forintot zárol a költségvetésben, egyrészt a kormányzati intézmények fejezeti előirányzatainál, másrészt pedig a maradványoknál, többek között a Nemzeti Földalap és a Foglalkoztatási Alap fejezetében.

9:22 Matolcsy: jövőre egy százalékkal nő a GDP

A kormány előrejelzése szerint a bruttó hazai termék (GDP) jövőre egy százalékkal nő, míg idén az első félévben 1,2 százalékkal csökken a GDP, a második félévben pedig stagnálás várható.

9:27 Matolcsy: a készpénzfelvétel után 3 ezrelék pénzügyi tranzakciós illetéket kell fizetni

Jövőre a készpénzfelvétel után 3 ezrelékes pénzügyi tranzakciós illetéket kell fizetni; a tranzakciós illetéket nem terjesztik ki a Magyar Nemzeti Bankra, de 30 milliárd forinttal emelik a Magyar Államkincstár által fizetendő tranzakciós illetéket.

9:31 Matolcsy: eltörlik a társadalombiztosítási járuléklapfönt, halasztják a tanárok bérének emelését

A kormány eltörlti a társadalombiztosítási járuléklapfönt, a pedagógusok bérének emelését pedig jövő szeptemberről 2014 januárjára halasztja.

9:32 Matolcsy: 397 milliárdos egyenlegjavító programról döntött a kabinet

A kormány jövőre 397 milliárd forintos egyenlegjavító programról döntött, ezek révén 2013-ban az államháztartás hiánya 2,7 százalék lehet.

9:38 Matolcsy: az áfabevételek 95 milliárd forinttal nőnek jövőre

Az áfabevételek 95 milliárd forintos növekedésével számol a kormány jövőre annak köszönhetően, hogy a pénztárgépek és a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) között online kapcsolatot alakítanak ki a kiskereskedelemben. Jövőre a sertéságazatra is kiterjeszti a kormány a fordított áfát.

9:51 Matolcsy: felső korlát lesz az önkormányzati szociális támogatásokra, az európai uniós társfinanszírozás mértéke pedig 15-ről 5 százalékra csökken jövőre.

A kormány még nem döntött arról, milyen támogatásoknál vezetnek be felső korlátot, és leszögezte: semmilyen gyerekneveléssel kapcsolatos támogatás nem jöhet szóba.

Jogosnak tartják azt az igényt, hogy a 47 ezer forintos közfoglalkoztatási bémél ne legyen nagyobb az egy főre jutó szociális támogatások összege.

10:13 Matolcsy: három évig nem töltik fel a kimenő nyugdíjasok helyét a közszférában.

A következő három évben nem töltik fel a közszféra egyes ágazataiban a kimenő nyugdíjasok helyét. Egyes ágazatokban, így az egészségügyben, nem lesz nyugdíjaslétszámstop, mivel ott „ez nem érvényesíthető”, a járási rendszernél viszont megvalósítható.

Már 2013-tól, az önkormányzati rendszer átalakítása során az állam által átvett iskolák, kórházak, illetve a járási rendszer bevezetése révén nagyjából 22 ezer fővel csökken a közszféra létszáma. A közszférában megszüntetik annak a lehetőségét is, hogy a munkavállalók egyszerre kapjanak munkabér- és nyugdíjkifizetést.

10:17 Matolcsy: jövőre egy százalékkal nő a GDP, 2,7 százalékkal lesz a hiány

A kormány előrejelzése szerint a bruttó hazai termék (GDP) jövőre egy százalékkal nő, míg idén az első félévben 1,2 százalékkal csökkent, a második félévben pedig stagnálás várható. (A kormány korábban 1,6 százalékos jövő évi növekedéssel számolt.) A kormány az idén és jövőre is 2,7 százalékra módosítja a GDP-arányos költségvetési hiányt. (Az idei hiánycél 2,5, a jövő évi 2,2 százalék volt.) A kormány idén a 2,7 százalékos hiánycél elérése érdekében 133 milliárd forintot zárol a költségvetésben, egyrészt a kormányzati intézmények fejezeti előirányzatainál, másrészt pedig a maradványoknál, többek között a Nemzeti Földalap és a Foglalkoztatási Alap fejezetében.

ELFOGYOTT A TÜRELMÜNK, ELFOGYOTT A MEGÉRTÉSÜNK!

A Pedagógusok Szakszervezetének október 5-én kiadott közleménye

A pedagógus-életpályamodell bevezetésének elhalasztásáról szóló hírek aggodalmat keltettek a pedagógustársadalomban. A hírek hallatán a Pedagógusok Szakszervezete közleményt adott ki. Ebben azt írják: „A Fidesz-KDNP már a parlamenti választásokat megelőző kampány során, illetve kormányra kerülésekor is folyamatosan a pedagógusok anyagi-erkölcsi megbecsüléséről beszélt. A megígért keresetnövekedést joggal várja a pedagógustársadalom, hiszen a köznevelési rendszer tervezett és már megkezdett, radikális átalakítása az eddiginél is nagyobb terheket ró kollégáinkra.”

A közlemény úgy folytatódik: A Pedagógusok Szakszervezete számára elfogadhatatlan Matolcsy György nemzetgazdasági miniszter október 5-i bejelentése, mely szerint a pedagógusok 2013. szeptember 1-jétől megígért keresetnövekedését elhalasztják, ugyanakkor a köznevelési rendszerének átalakítása miatt (az iskolák államosítása, a járási kialakítása) 22 ezer fővel csökkenteni kívánják a foglalkoztatottak számát! Úgy vélik, ez a hír is alátámasztja, hogy a Pedagógusok Szakszervezete nem ok nélkül kezdeményezte az országgyűlési képviselőknél vitanap megtartását és bizottság létrehozását a köznevelési rendszer átalakításáról.

A Pedagógusok Szakszervezete ma már nem tudja elfogadni azt az érvelést, amely a fizetések megemelését az ország gazdasági helyzeté-

nek javulásához köti. 2008 óta nem volt a közszférában béremelés! Ezért követeli a kormánytól, ne hitegesse tovább a pedagógustársadalmat, és a megígért béremelést váltsa valóra. A PSZ közleményében hangsúlyozza: „Elfogyott a türelmünk, elfogyott a megértésünk! A köznevelési rendszer átgondolatlan és előkészítetlen átalakításával a köznevelési intézményekben foglalkoztatottak ezreit fenyegeti az állásvesztés veszélye! Erkölcstelen a folyamatos bizonytalanságban és kiszolgáltatottságban élőkötől az eddiginél is nagyobb teljesítményt elvárni! A Pedagógusok Szakszervezete számára elfogadhatatlan, hogy a rossz gazdasági döntések következményeinek árát a közoktatási intézményekben foglalkoztatottakkal, a közszolgálatban dolgozókkal fiztessék meg!”

Polónyi István

ELFÚJTA A SZÉLL?

Megjött a szeptember, s az új oktatási törvények életbe léptek. Közös bennük, hogy az oktatást mint közszolgáltatást hangsúlyozzák. Az oktatás mint közszolgáltatás deklarálása a korábbi liberális oktatáspolitikával szemben hangsúlyozott modell. Az oktatás mint közszolgáltatás olyan politikai rezsimekben nyer dominanciát, ahol az állami beavatkozás erős kontroll alatt tartja az élet minden területét. Itt az oktatás az állam politikai, gazdasági, társadalmi céljainak – s nem elsősorban az egyének, családok törekvéseinek – az eszköze. Az ilyen oktatásban meghatározó szerepe van a politikai célok implementálásának. Az intézmények állami kontroll alatt vannak, értékelésük alapvetően a politikai célok megvalósításának hatékonysága alapján történik.

Az új törvények jelentős – egzisztenciális és szakmai – aggodalommal töltik el a pedagógustársadalmat. Az új köznevelési és szakképzési törvényeknek mind foglalkoztatást csökkentő, mind foglalkoztatást növelő hatásuk van. A köznevelési törvény kormány -előterjesztésének az a „titkos melléklete”, amelyről az államtitkár asszony nem tudott – amely persze egyáltalán nem titkos melléklet, mert az előterjesztés elején egy olyan hatásvizsgálat volt, ami 40 oldalban bemutatta a törvényből adódó intézkedések költségvetési, adminisztrációs és foglalkoztatási hatásait – számszerűsíti ezeket a hatásokat:

Foglalkoztatást csökkentő hatások:

Felső tagozatok összevonása a kistéletpülése: mintegy 2 ezer pedagógus leépítése.

Hároméves duális szakképzés bevezetése: mintegy 2300 szakoktató leépítése.

Tankötelezettség korhatárának lecsökkentése: mintegy 4900 pedagógus elbocsátása.

Összesen tehát 9200 pedagógus leépítése, amihez az anyag szerint a gyermeklétszám-csökkenés miatt 2012 és 2015 között 4200 további leépítés járul, tehát együttesen mintegy 13,5 ezer fő pedagógus létszámcsökkentésre lehet 2015-ig számítani.

Foglalkoztatásnövelő hatások:

Kistéletpülések alsó tagozatainak indítása nyolc fővel is: 600 fő pedagógus-többlet-igény.

Hároméves korban kezdődő, kötelező óvodáztatás: mintegy 4800 többlet-(óvoda)pedagógus igény.

Fejlesztő pedagógia, valamint Híd-program együttesen: mintegy 350 többlet-pedagógusigény.

Egész napos iskola: 0–5700 fő (attól függően, hogy hogyan fog az időkeret-számítás történni). Magyarul, ha a pedagógusok heti munkaidő-kötelezettsége túlra nélkül lehetővé teszi a megvalósítást, akkor nincs többlet-létszámigény.

Mindennapos testnevelés 2013–2015 között 4 ezer fő többletpedagógus.

Összesen a foglalkoztatásnövelő hatás 10–15 ezer fő.

A kettő látszólag közel kiegyenlíti egymást, de az egész napos iskola bevezetése nyilvánvalóan „időkeret-beszámítással történik”, tehát mintegy 3–4 ezer fős pedagóguslétszám-csökkenés adódik az elemzésből. Azonban valójában – a leépítés és a fejlesztés eltérő struktúrája miatt – mintegy 10–12 ezer fős elbocsátásra lehet számítani, s mintegy 8–10 ezer fő (elsősorban testnevelő és óvoda-pedagógus) új felvételre. Azt is hozzá kell tenni, hogy az anyag 2013–2015 között összesen 390 milliárd forint többletkiadással számol (ennek legjelentősebb elemei az életpályamodell, a duális szakképzés, az egész napos iskola és a mindennapos testnevelés forrásigénye).

Az átalakítás nem járhat többletköltséggel

De nemcsak az oktatási törvények léptek életbe, hanem „A következő lépés, Széll Kálmán Terv 2.0” is, amely a kormány gazdasági konszolidációs elképzeléseit vázolja fel. E szerint „a köznevelési törvény intézkedéseit (pl. 2013-tól a mindennapos testnevelést, az egész napos általános iskolai oktatást, a 2014-től kötelező óvodáztatást) úgy kell bevezetni, hogy az többletlétszámigénnyel ne járjon, ezért elengedhetetlen további oktatásszervezési intézkedések megtétele” (196. old).

A közoktatásból tehát nem vonnak ki támogatást, de az átalakítása nem járhat többletköltséggel. Mint az április végén elfogadott, a Széll Kálmán Tervvel kapcsolatos Kormányhatározat¹ írja: „A Kormány egyetért azzal, hogy a nemzeti köznevelésről szóló törvény új oktatáspolitikai intézkedései, feladatai fokozatosan kerüljenek bevezetésre annak érdekében, hogy a rendszer-átalakításból fakadó megtakarítások fedezetet biztosítsanak az állami feladatok ellátására.” Annyira nem járhat többletköltséggel, hogy – mint az anyag

későbbi részéből és az említett Kormányhatározatból kiderül – a köznevelési törvény kapcsán annyit hangoztatott pedagógus-életpályamodell bevezetése is halasztódik. „A pedagógus-életpályamodell 2013 szeptemberétől lép hatályba, amennyiben ezt a makrogazdasági és költségvetési feltételek megalapozzák. Ha a körülmények nem adóztak, vizsgálандó a 2014. januártól történő bevezetés lehetősége” (244. old).

Egyelőre – legalábbis Hoffmann államtitkár asszony ez évi évnitó beszédéből úgy tűnik – a 2013. szeptemberi bevezetés még napirenden van, mert mint mondta „a kerettanterv kiválasztása és a helyi tanterv kidolgozása csak a következő év szeptember 1-jétől lesz esedékes, amint a pedagógusok és az őket segítők bérének a rendezése is”. Az egy másik kérdés, hogy ennek forrásigénye már az első évben 60 milliárd forint. Sokan aggódnak, hogy a gazdaság helyzete aligha tesz lehetővé ennyi többletforrást, akkor pedig fennáll annak a veszélye, hogy a bevezetés költségeinek egy részét elbocsátásokból kell előteremteni. (Ez tízezres nagyságrendű elbocsátást igényelne).

Államigazgatásra mindig van pénz

A közoktatás működtetésének fontos új fejleménye a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ megalakulása szeptember 1-jétől – amely az önkormányzatoktól átveszi az iskolarendszert – amiről egyébként a törvényben még szó sincs. Elvileg, mint a kormányhivatal.hu honlapon a KIM és EEFM minisztériumok aláírásával közreadott közlemény írja: „A tankerületek működése nem jár többletkiadással, mivel a megyei intézményfenntartó központok átszervezésével – azok jelenlegi státusaiból és tárgyi erőforrásaiból –, valamint a települési önkormányzatoknál a fenntartói feladatokat szervező és irányító munkatársak átvételével jön létre.”

(Folytatás a 6. oldalon)

¹A Kormány 1122/2012. (IV. 25.) Korm. határozata a Széll Kálmán Terv kiterjesztése keretében megvalósítandó egyes intézkedésekről (Magyar Közlöny 2012. 49. szám)

²<http://www.kormanyhivatal.hu/hu/heves/hirek/klebelsberg-intezmenyfenntartko-kozpont-nagyobb-allami-szerepvallalas-es-uj-feladatmegosztas>

ELFÚJTA A SZÉLL?

(Folytatás az 5. oldalról)

Könnyű belátni azonban, hogy miután az önkormányzatoknál a funkcionális területek (humánpolitika, informatika és legfőképp a pénzügy) közös volt, így az oktatásirányítás kiválása nyilvánvalóan legalább 20-30 százalékos létszámnövekedést igényel a korábbi önkormányzati létszámokhoz képest. Egy nagyon óvatos számítással – figyelembe véve a 198 járási, a 19 megyei tanigazgatási hivatal létszámnövekedését az önkormányzati létszámhoz képest, valamint a központi hivatal tervezett létszámát – mintegy ezer fő adminisztratív-létszám-növekedést becsülhetünk, ami dologi és egyéb költségekkel együtt mintegy tízmilliárd forintos évi kiadásnövekedést jelent.

De erre biztosan lesz pénz, mert ez államigazgatás, s erre mindig van.

Lefelé nivellál a központosítás

Az iskolahálózat államosításának, azaz az iskolafenntartás, a finanszírozás és az irányítás központosításának egyik célja az iskolák kondicionálásában lévő különbségek megszüntetése. Könnyen belátható azonban, hogy a hazai oktatás színvonalbeli heterogenitásának megoldására a központosítás – különösen a források nyilvánvaló hiánya esetében – egyértelműen nivellálást fog eredményezni, s nem felzárkóztatást.

Az, hogy a központosítás a nivellálás, s egyértelműen a lefelé nivellálás felé fogja kényszeríteni a közoktatási rendszert, kiderül abból – amiről fentebb volt szó –, hogy a tervek szerint a közoktatás átalakítása nem járhat többletköltséggel.

Hozzá kell azt is tenni, hogy a köznevelés központosításának áldozatul esik az önkormányzatiság és az autonómia, amelyek a rendszerváltás óta a hazai közoktatás alapértékei voltak. Cserébe egy valószínűleg csökkenő polaritású, de lefelé nivelláló, magyarul romló minőségű közoktatást eredményeznek a reformok.

A reform kisszámú pozitív elemét viszont félő, hogy lehetetlenné teszi a gazdaság helyzete.

A HOFFMANNI REFORM FÜTYÜL A VILÁGRA

Egy nemrég megjelent OECD-tanulmány adatokra, kutatásokra támaszkodva mutatja be, hogyan lehet egy ország oktatását jobbá, méltányosabbá tenni. A magyar reform pont ellentétes utat választott.

Az OECD idén megjelent Méltányosság és minőség az oktatásban. A hátrányos helyzetű tanulók és iskolák támogatása című jelentésének megállapításaira hívja fel figyelmet az Oktopolcafé egyik bejegyzésében. Mint Radó Péter írja, mivel a közoktatásban elsajátítható alapvető készségek haszna jócskán meghaladja az ehhez szükséges ráfordításokat, a kormányoknak erősen investálniuk kell abba, hogy erre minden egyes tanulónak lehetősége legyen a felső-középfokú oktatás befejezéséig (a 12. évfolyam végéig).

Hogyan kerülhető el az iskolai kudarc?

Ehhez fel kell számolni azokat a rendszerszintű tényezőket, amelyek hozzájárulnak az iskolai kudarchoz. Ilyenek például a korai szelekció, az évismétlés, a programok sokszínűségének lehetséges mellékhatásai (nem maga a tartalmi sokszínűség!) és az alacsony minőségű szakképzés – írja Radó.

Az OECD-tanulmány szerint az évismétlés felszámolása prevenciós programokkal, automatikus előrehaladással vagy az évismétlés eszközének alkalmazását csökkentő ösztönzőkkel lehetséges. Mint az Oktopolcafé-bejegyzés emlékeztet: a jelenlegi kormányzat első intézkedései közé tartozott a korábbi kormányok erre irányuló kezdeményezéseinek felszámolása, és az új törvény egyetlen erre irányuló intézkedést sem tartalmaz. Fontos lenne – az OECD szerint – a korai szelekció elkerülése és a felső-középfokra való beiskolázás későbbre tolása. A jelenlegi magyar oktatáspolitikai viszont erősíti a rendszeren belüli „szelekciós nyomást”, nem korlátozza a korai szelekciót, és megtartja a korábbi szelekciós pontokat.

Egy jó iskolarendszerben érzékeny a finanszírozási rendszer a tanulók és iskolák igen különböző igényeivel szemben. Ehhez képest – írja Radó – az új, standardizált és központosított magyar input-finanszírozás nem képes elismerni az azonos eredmények eléréséhez szükséges ráfordítások eltérését különböző tanulói csoportok és iskolák között, ezért a finanszírozás teljesen „érzéketlenné” válik.

A fejlett országokkal ellentétes úton haladunk

Kisdiák

Vörös Ferenc

Az OECD kiemeli, hogy a felső-középfokú oktatásban a lemorzsolódást a szakképzés minőségének javításával, hátrányos helyzetű tanulók egyéni támogatását szolgáló eszközökkel és tanácsadással lehet csökkenteni. A most nálunk bevezetett „duális” szakképzés minősége viszont romlani fog, az egyedi támogatásokhoz szükséges finanszírozási mozgástér és intézményi autonómia megszűnik, a szolgáltató rendszer államosítása csökkenti annak tanulók számára elérhető kapacitását – írja Radó.

A tanulmány számos ajánlást fogalmaz meg ezeken kívül. Többek között, hogy meg kell erősíteni az iskolavezetés autonómiáját, támogató iskolai klímát és tanulási környezetet kell kialakítani, támogatni kell a hátrányos helyzetű iskolákban dolgozó jó pedagógusokat. Az Oktopolcafé-bejegyzés tételesen felsorolja ezeket az ajánlásokat, és mellette azt, hogy mi történik az adott területen Magyarországon. A képlet nagyjából az, hogy a magyar oktatáspolitikai reform pont az ellentétes utat választja, mint a fejlett országok.

Forrás: FN24/Oktopolcafé

ÚJ ÉRTELMET NYER A FENNTARTÁS FOGALMA

A jelenlegi önkormányzati köznevelési intézmények az óvodák kivételével 2013. január 1-jétől állami fenntartásba kerülnek. Az állami köznevelési intézményfenntartás megtestesítője a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ. Megbízott elnöke, **Marekné dr. Pintér Aranka** szerint új értelmet nyer a fenntartás fogalma. A háromezer főnél nagyobb lélekszámú önkormányzatok feladata a működtetés lesz, de indokolt esetben e jogukat az államra testálthatják. A háromezres lélekszám alatti települések alaphelyzetben mentesülnek a működtetés gondjától, de ha rendelkeznek a működtetés forrásaival, és úgy döntenek, hogy maguknál tartanak a feladatot, akkor megtehetik. Az új típusú állami szerepvállalás célja, hogy egyenlő hozzáférést biztosítson a jó színvonalú oktatáshoz, nem elvenni akarja az iskolákat, hanem az önkormányzatokkal együttműködve a jelenleginél igazságosabb iskolarendszert akar kiépíteni. Elnök asszonnyal az intézményfenntartó központ konkrét feladatairól, az indulás zökkenőiről beszélgettünk.

– **Ki döntött a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ létrehozataláról és szervezeti felépítéséről?**

– A központ létrehozásáról a kormányzat döntött, az erről szóló kormányrendelet kidolgozója pedig az Oktatásért Felelős Államtitkárság. Az előterjesztésben többféle modell szerepelt, a kormány a megújuló közigazgatási rendszerhez illeszkedő járási tankerületi rendszert preferálta. A Klebelsberg Intézményfenntartó Központtól szóló szabályozást a 2012. július 27-én megjelent 202/2012. kormányrendelet tartalmazza. Eszerint a tankerületi hálózat a járási rendszerre épül: 175 járás és 23 fővárosi kerület, azaz összesen 198 tankerület alkotja majd. Ebből 19 megyeközponti tankerület, amely a járási tankerületektől csupán abban különbözik, hogy ellátják a pedagógiai szakszolgáltatást, a szakmai szolgáltatás és a szakképzés irányításának feladatait is.

– **A 198 tankerületnek hány munkatársa lesz?**

– Összesen 2350 fővel számolunk. A Megyei Intézményfenntartó Központoktól (MIK) átvett feladatokat megközelítőleg 700 munkatárs látja majd el, pontos számot majd az átadás-átvételnél tudok mondani. A többi munkatárs az oktatási irodák, az önkormányzatok oktatási főosztályainak, osztályainak dolgozóiból kerül át.

– **A fizetésük körülbelül ugyanannyi lesz, mint eddig volt?**

– A tankerületekben dolgozók kormánytisztviselők lesznek, jövedelmük a bértábla szerint alakul. Nem tartom valószínűnek, hogy csökkenne a fizetésük, hiszen az önkormányzatoknál köztisztviselők voltak, és a kormány-tisztviselői és a köztisztviselői bértábla azonos logika szerint épül fel. A MIK-ekből átkerülő kollégák viszont „hozzák magukkal” az ottani bérüket.

– **A tankerületbe csak e szférából kerülnek a munkatársak?**

– Nem. A státusok az említett körből kerülnek ki, de ez nem jelenti azt, hogy a munkatársak minden esetben azonosak lesznek. Azokban a tankerületekben, ahol korábban nem volt oktatási iroda, új belépőkre lesz szükség.

– **És kik lehetnek munkatársak?**

– A kormányrendelet a tankerületi igazgatókra vonatkozóan egyértelműen rögzíti a képesítési követelményeket. A szakmai munkatársak kiválasztásánál is elsődleges

szempont a pedagógusi végzettség. Természetesen a feladatok ellátásához jogi, műszaki, könyvelő, informatikus, humánpolitikai szakemberekre is szükségünk lesz.

– **Az első négy hónapra kaptak a kormánytól 366,5 millió forintot. Ez az összeg mire lesz elég?**

– Ez az összeg jórészt a 198 tankerületi igazgató kéthavi bérére és annak a húsz főnek a fizetésére – valamint fejenként 200 ezer forintnyi technikaeszköz-beszerezésre – nyújt fedezetet, akikkel megkezdjük a rendszer kiépítését. Az indulási keret minimális, ez is jelzi, hogy a központ hatékony és takarékos gazdálkodásra törekszik.

– **Ehhez képest fel tud majd állni időben az egész rendszer úgy, hogy január 1-jével átvegye az iskolákat?**

– Igen. A rendelkezésre álló időben a megfelelő helyismerettel rendelkező 198 tankerületi igazgatónak az lesz a feladata, hogy az önkormányzattól az eszközöket és a státusokat átvegye. A tankerületi igazgatók lesznek azok, akik minden egyes településsel előkészítik, végigtárgyalják az együttműködési megállapodásokat. Az átadás-átvétel mikéntjéről a rövidesen elkészülő jogszabály rendelkezik.

– **Ezt az átadás-átvételi jogszabályt ki alkotja?**

– A jogszabályalkotás az EMMI Oktatásért Felelős Államtitkárságának feladata, de természetesen mi magunk javaslattal élünk, élünk.

– **Gyakorlatilag mit adnak át, és mit vesznek át?**

– A jogszabály szerint az önkormányzat mint oktatási feladatellátó átadja a feladatát a tankerületnek az ahhoz kapcsolódó eszközökkel együtt. Ez a procedura a szakmai szervezetek kormányhivatalokba integrálódásához hasonlítható. A tankerületeknek természetesen irodákra is szükségük lesz. A helyiségek biztosításában számíthatunk az önkormányzatok segítségére. Ahol volt ilyen feladatellátás, ott a feladattal együtt az infrastruktúrát és az eszközöket is átvesszük, ahol nem volt, ott gondoskodnunk kell a megteremtéséről.

– **Ahol nincs eszköz, ott mi fog történni?**

– Ott az államnak kell gondoskodnia arról, hogy a feladatot el tudja látni a tankerület. A hiányosságokat igyekszünk csoportosításokkal pótolni. Ezek azok a fel-

adatok, amelyeket a gyakorlatban kell az ősz folyamán végigvinni.

– **Mire számít, hol lesznek problémák leginkább?**

– A települési önkormányzatokkal, szövetségekkel, a megyei jogú városok szövetségével, faluszövetséggel folytatott előzetes tárgyalásaim alapján úgy érzem, mindenki megértette, hogy elemi érdeke az együttműködés. Az állam és az önkormányzat céljai közös, értelmetlennek tartom a feladatátvétel körül érdeksérelmeket keresni. Lehet, hogy a pedagógusoptimizmus és a közel 30 éves tapasztalatom mondatja ezt velem, de a menet közben felmerülő problémákat közösen megoldjuk. Nagyon fontos, hogy az önkormányzatnak legyen elegendő forrása az intézmények működtetésére. Az eddigi megbeszélésekből kiderült, az önkormányzatok szívesen vállalják a rájuk eső feladatokat, a polgármesterek legfeljebb amiatt aggódnak, hogy lesz-e elég pénzük rá. Erre a kérdésekre a költségvetésben találnak majd választ.

– **Az az önkormányzat is köteles lesz átadni az iskoláját, amelyik egyébként szívesen magánál tartotta volna?**

– A fenntartói feladatokat 2013. január 1-jétől az állam látja el.

Korábban az intézményfenntartásba beletartozott az üzemeltetés, működtetés, a szakmai irányítás. Az új rendszer, mint említettem, a szakmai irányítást jelenti, beleértve az igazgató kinevezésének előkészítését, a tantárgyfelosztást, a csoportlétszám-meghatározást. Az önkormányzatok egy része nehezen éli meg a szerepek szétválasztását, hiszen sokat tettek iskoláikért. Akad, aki úgy érzi, hogy elveszíti intézményét. Erről szó sincs, az iskolák a település életének éppúgy részei maradnak, mint korábban. Azokat a különbségeket azonban, melyek az elmúlt húsz évben az intézmények között kialakultak, már csak az állam képes kiegyenlíteni.

– **A feladatok állami kézbe vételének egyik indoka, hogy így akarják a gazdagabb és szegényebb önkormányzatok között az esélyegyenlőséget biztosítani. De a gazdagabb továbbra is juttathat az iskolájának pluszban a működtetésre, míg a szegénynek továbbra se jut erre. Akkor hogy valósul meg az esélyegyenlőség?**

(Folytatás a 8. oldalon)

ÚJ ÉRTELMEZT NYER A FENNTARTÁS FOGALMA

(Folytatás a 7. oldalról)

– Az állam az ország minden iskolájának biztosít egy egységes színvonalat. Ez azokon a településeken, ahol télen bezárták az iskolát, mert az önkormányzatnak nem volt a fűtésre pénze, nyilvánvaló, hogy szülőnek, tanárnak, diáknak nagyobb biztonságot, jobb feltételeket jelent. Tudunk olyan településekről, ahol az önkormányzat nyáron nem fizetett osztályfőnöki pótlékot, mert nem futotta rá. Spórolt, amivel tudott. Nagyon sok pedagógus fizetést sem kapott. Mi a hozzáférés esélyét akarjuk megadni. Ha az önkormányzat szeretné, továbbra is támogathatja az iskoláit, finanszírozhatja azokat a különórákat, foglalkozásokat, amelyekre az állami feladatellátás nem terjed ki. A sokszínű iskolarendszert megőrzendő értéknek tartjuk, ugyanakkor fontos, hogy a szakmai irányításban egységes elvek érvényesüljenek.

– **Akkor az egyik kevesebbet kap, a másik meg többet? Milyen pénzből?**

– A helyzet felmérését követően nyilvánvaló, hogy az európai uniós fejlesztési forrásokat oda kell irányítani, ahol arra a legnagyobb szükség van. Korábban ugyanis az volt az általános gyakorlat, hogy amelyik polgármester ügyesen pályázott, hatékonyan lobbizott, akkor is meg tudta szerezni a pénzt az iskolaépítésre, ha alig volt gyerek a településen. Az állam fenntartóként jobban átlátja majd, hogy hol van szükség többletforrásra. Tehát nem arról van szó, hogy az egyiktől el akarunk venni a másik rovására, hanem célzottan akarunk fejleszteni.

– **Innentől kezdve az is érdekes, hogy a szülők szabad iskolaválasztási joga megmarad-e, vagy sem.**

– A szabad iskolaválasztás törvényileg biztosított jog, szó sincs ennek korlátozásáról. Azt gondolom, az állami intézményfenntartásnak pont az a lényege, hogy eljussunk oda: a gyerek bármely állami iskolában ugyanazt a minőséget kapja, emiatt ne kelljen a lakóhelyétől sokszor távolabb eső, „jobb iskolába” vinni. Ez jelentheti a valódi esélyegyenlőséget. Az önkormányzati iskolák sok helyen gyakorlatilag a spontán szegregáció áldozataivá váltak. A leszakadó térségekben csak azok a gyerekek jártak a helyi iskolába, akiknek a szülei munka nélkül, segélyből tengették életüket. Akinek volt munkahelye, az vitte magával a gyereket a közeli nagyvárosba. A körzetek kijelölésénél erre a problémára is oda kell figyelni, a beiskolázási körzethatárokkal lehet e téren is majd változást elérni. Ha jól működik a rendszer, tíz év múlva talán az lesz a meghatározó, hogy melyik iskola van közelebb.

– **Miért pont január 1-je az állami átvétel időpontja, miért nem a tanév vége?**

– A költségvetési év miatt, hisz így tervezhető a költségvetés.

– **Nem fogja ez megzavarni az iskolák működését?**

– Mindenkit úgy veszünk át, ahogy a tanévet megkezdte, és pont ezért nem érezhetnek ebből semmit sem a diákok, sem a tanárok. Január 1-jétől a tanév elején megtervezett tantárgyfelosztás alapján végzik munkájukat a pedagógusok, a gyerekek csoportbeosztása sem változik. Azt szoktam mondani, hogy egy picit olyan, mint amikor egy tömbházban házmaster-váltás történik. Az ott lakók élnek az életüket, teszik a dolgukat, és remélik, hogy az új házmasterrel sem kell többet perlekedniük, mint a régivel. A tankerületi igazgatók május 31-ig tesznek javaslatot arra, hogy „ahol ég a ház”, ott mit és hogyan kell orvosolni.

– **És a pedagógusok számának igazítása a gyereklétszámhoz?**

– Biztos, hogy hosszú távon a csökkenő gyerekszám miatt a rendszert racionalizálni kell. Azonban nagyon mechanikus lenne, ha pusztán osztással-szorzással döntenénk, sokféle szempontot kell mérlegelni, helytelen lenne azt mondani: x napon ennyi gyerekhez ennyi tanár kell.

– **Most körülbelül 140 ezer általános iskolai pedagógus van...**

– Igen, a rendszerben a magániskolákban és az állami fenntartásba kerülő 2847 intézményben nagyjából 120 ezer pedagógus dolgozik, a folyamat 1 millió 200 ezer gyereket érint. Könnyen kiszámolható, hogy jelenleg átlagosan tíz gyermekre jut egy pedagógus.

– **És mennyi pedagógus lesz majd, ha felállt az új rendszer?**

– Nincs tudomásom arról, hogy változnának az arányok.

– **A sajtóban felröppent az a hír is, hogy a meglévő 6 ezer feladatellátási helyből 4 ezret meg kell szüntetni, ez miniszterelnöki elvárás.**

– A hír meglehetősen hiteltelennek tűnik. Senki sem gondolhatja komolyan, hogy az állam arra készül, hogy a feladatellátási helyek kétharmadát fel akarja számolni. Hozzáteszem, arról sincs tudomásom, hogy ilyen feladat várna az intézményfenntartó központra.

– **És akkor a feladatellátási helyek száma végül is hogyan alakul?**

– Ez megint olyan, hogy ha van ott gyerek, és indokolt, hogy legyen iskola egy településen, akkor miért kellene megszüntetni? Ha nincs gyerek, ha düledeznek az iskola falai, akkor pedig miért kellene egy intézményt fenntartani?

– **Ha nem lesznek kész január 1-jére a tankerületek felállításával, akkor csúszik az iskolák átvétele?**

– Ez a lehetőség nem szerepel a terveinkben. Elképzelhetetlen, hogy a fenntartási feladatokat ellátó rendszer nem épül ki. Az iskolák minden körülmények között állami fenntartásba kerülnek. Abban nem vagyok biztos, hogy mindenhol ideális infrastruktúra várja majd az átvétel lebonyolítóit, de törekszünk rá.

– **Lesz olyan önkormányzat, amelyiket győzködni kell majd?**

– Nem gondolom. Akikkel eddig tárgyaltam, mind teljesen higgadtan tudomásul vették a döntést. A kistelepülések kifejezetten örülnek annak, hogy a köznevelési feladatok ellátásába beszáll az állam, így van remény arra, hogy megmarad a település iskolája.

A nagy településekben, városokban fel sem merül a kérdés, hogy működtessék, avagy sem az iskoláikat.

– **És ha lesz olyan, aki nem hajlandó átadni az iskoláját?**

– Ez nem hajlandóság kérdése, a fenntartói feladatok átadását jogszabályok írják elő.

– **De mondjuk, ha felmerülne, akkor mi történne?**

– Az önkormányzati törvény tartalmazza, hogy a feladatellátás állami kézbe kerül. Nem tudom, hogy mit jelent az, hogy „nem adom”.

– **De ugye, még az iskolaigazgatót se ő nevezi ki.**

– Én 12 évig voltam úgy az Oktatási Hivatal regionális igazgatója, hogy semmilyen kinevezési jogköröm nem volt, és tudtam dolgozni. Pedig országos feladatot láttam el. Nem volt munkáltatói jogköröm. Szerintem a dolgok nem ezen múlnak. Újfajta szemlélet kell, ami társadalmilag olyan együttműködés felé vezet, ami nem pusztán az utasításos rendszerre épül, hanem a közös célok felismerésére, és a felismerést követően az összefogásra. De a pedagógusi munka alapvetően erről szól.

– **Elvileg igen. De mondjuk, hogyha egy iskolaigazgató azt mondja a polgármesternek, hogy holnapra százas körték legyenek a burában, mert a gyerekek szeme tönkremegy – amit eddig is tudott a polgármester, de a településnek nem volt rá pénze, és most sem lesz –, akkor ezeket a konfliktusokat ki fogja elrendezni?**

– Lehet teljesíthetetlen kéréseket megfogalmazni, csak nem érdemes. A tankerületekben az igazgatók nyilvánvalóan a jó munkakapcsolatra törekednek majd, de szükség van konfliktusok kezelésében jártas, mediátor szerepre is alkalmas munkatársra. Meggyőződésem, hogy gondos előkészítéssel, illetve a tervezési szakaszban a legfontosabb célokban megállapodva ezek a viták elkerülhetők.

(Folytatás a 9. oldalon)

ÚJ ÉRTELMET NYER A FENNTARTÁS FOGALMA

(Folytatás a 8. oldalról)

– **Tulajdonképpen mi lesz a KIK konkrét feladata?**

– Egyszerűen úgy fogalmazhatom meg, hogy minden fenntartói, az iskola életét érintő feladat, amely a szakmához, a pedagógusok világához, a tananyagtervezéshez, a tantárgy-felosztáshoz kapcsolódik. A Klebelsberg Intézményfenntartó Központnál lesz a tanulói jogviszonnyal összefüggő igazgatói döntések másodfoka, valamint a szakmai munka olyan fajta koordinálása, ami valóban a jogszerű feladatellátást és a hálózatos, kooperatív együttműködés kultúráját valósítja meg.

– **Azt megtehetik majd, hogy átirányítják a pedagógusokat egyik megyéből a másikba?**

– A felvetés nem túl életszerű. Azt el tudom képzelni, hogy a pedagógust továbbképzésre javasoljuk, vagy átképzését kezdeményezzük. Az átirányítást Magyarországon nehezen tartom elképzelhetőnek, mert a magyar társadalom nem mobil. Én tankerületi szinten gondolkodom az átirányíthatóságban.

– **A KIK sokféle feladatot fog ellátni. Ettől kinek a számára lesz hatékonyabb és átláthatóbb a köznevelési rendszer?**

– Az egységes állami fenntartás mind a hatékonyság, mind az átláthatóság szempontjából garanciát jelent. Könnyű belátni, ha egy

feladat 3200 kézben van, az lényegében áttekinthetetlen. Az előbb már utaltam a továbbképzés, átképzés rendszerére, ami a jövőben a valós igényekre épülhet, a gyorsabb reagálást teszi lehetővé. Azoknak a pedagógusoknak is, akik olyan településeken dolgoznak, ahol eddig nem volt oktatási iroda, szakmai segítséget tudunk nyújtani. De a szülőknek is elérhetőbbé válik a segítség. A gyerekeknek előnyt jelent, hogy megfelelően felkészült pedagógusok jutnak oda is, ahol eddig ez nem mindig volt adott. Az igazgató a hiányzó pénzek előteremtése, a működtetés nehézségei helyett a szakmai irányításra koncentrálhat.

– **Attól, hogy állami fenntartásban működnek majd az iskolák, miért nő meg az esélyegyenlőség?**

– Mert ha ugyanaz a színvonalú oktatás válik elérhetővé minden gyerek számára, akkor nő az esélyegyenlőség. Én azt értem az esélyegyenlőség alatt, hogy minden gyerek számára elérhető a megfelelő szakos oktatás, ha a hátrányos helyzetű gyerekek megkapják azt az oktatást, ami segíti a felzárkózásukat, ha az iskola élete nem az önkormányzat anyagi helyzetétől függ.

– **Hiller István volt oktatási miniszter is elkezdte szervezni az iskolák állami kézbe vételét. Az önkormányzatok miben különböznek az övétől?**

– Mivel nem ismertem az ő tervét, így arról nyilatkozni nem tudok. Mikor miniszteri biztosként felkértek erre a feladatra, rákerestem az állami intézményfenntartás kifejezésre, Hiller István nevével egyetlen hírt találtam, hogy ebben a témában egyeztet a szakszervezetekkel. Ennyit tudok róla. Tehát az ötlet felmerült. Szerintem ugyanazok az elvek vezették őt is – nem is vezethették mások –, hogy az elszegényedő kisiskolákban a köznevelés minőségét garantálja.

– **Nem áll fenn az a veszély, hogy a leggyengébb láncszemhez, vagyis a legszegényebb, legkisebb, legelhagyottabb iskolákhoz fog igazodni az egész rendszer?**

– Ezt a kérdést sokan felvetik, de az ettől való félelmet indokolatlannak tartom. Csak azt tudom válaszolni, mi azon vagyunk, hogy ne így legyen. Bízom benne, hogy az a struktúra, amelynek a kiépítésébe fogtunk – a hálózatos, kooperatív együttműködés –, azt a célt szolgálja, hogy pozitív irányba, vagyis felfelé mozduljon el a rendszer. Hiszen ha egymás jó gyakorlatát az iskolák átveszik, ha a konfliktuskezelés kultúráját meghonosítjuk, akkor nem egy minimumszinten tengődő rendszer alakul ki, hanem egymást erősítő, segítő intézményhálózat jön létre.

Millei Ilona

Az Adventista Teológiai Főiskola akkreditált Családi Életre Nevelés és Hitoktató szakirányú képzéseket indít

Családi Életre Nevelés (CSÉN) egy nemzetközileg alkalmazott tudományos módszerre épül. A képzés anyagának összeállításakor párbeszédet folytattunk a Nemzeti Erőforrás Minisztériummal, hogy programunk megfeleljen a Nemzeti Alaptanterv követelményeinek. Ezért végzett hallgatóink alkalmasak arra, hogy a családi életre nevelést szervezett iskolai keretek között gyakorolják. Kiket várunk a képzésre? A továbbképzés felsőfokú alapképzésre épül. Olyan személyek jelentkezését várjuk, akik munkájukban gyermekekkel, fiatalokkal vagy felnőttekkel foglalkoznak; elsődlegesen iskolai és óvodai pedagógusokat, védőnőket és más segítő foglalkozások képviselőit. A képzés indításának ideje 2013. február. A képzés időtartama 2 félév.

Hitoktató képzés keretében a Nemzeti Alaptantervben újonnan bevezetett hit és erkölcsstan oktatására készítjük fel a pedagógusokat. Ennek megfelelően elsősorban bibliaismereti, teológiai és módszertani tudást közvetítünk. Hallgatóink elsajátíthatják azokat a készségeket és képességeket, melyek segítségével át tudják adni a Biblia és a keresztyén gondolkodás értékeit a különböző korcsoportok részére. A képzés indításának ideje 2013. február. A képzés időtartama 4 félév.

A jelentkezési határidő mindkét képzés esetében 2012. november 30. A jelentkezési lap letölthető intézményünk honlapjáról (<http://atf.adventista.hu>), vagy a Tanulmányi Hivataltól igényelhető (cím: 2119 Pécel, Ráday u. 12; telefon: 28/547-295; e-mail: atf@adventista.hu). (X)

MI KÖZE VAN ORWELLNEK A KLEBELSBERG INTÉZMÉNYFENNTARTÓ KÖZPONTHOZ?

Hiller István szerint a rendszer, amit ma építenek a közoktatásban, nem erre a világra, hanem egy bezárkózó, a saját környezetében persze a legjobbat produkálni akaró, de a világra nem nyitott társadalomra épül. A magyar közoktatás 2013-ra olyan lesz, mint amilyen 1973-ban volt. Úgy véli, ez a 40 éves utazás vissza az időben nemhogy csökkentené a magyar közoktatás gondjait, többek közt az esélyegyenlőtlenséget, inkább növeli azt. Ám ez az időutazás, a múlt visszahozatala nem tarthat hosszú ideig. A miértokről és a hogyanokról a volt oktatási miniszterrel beszélgettünk.

– *Ön az oktatás első embereként annak idején úgy fogalmazott, az a miniszter, aki egy törvényt el tud fogadtatni, elégedett lehet, aki kettőt, az örülhet. Hoffmann Rózának ez sikerült, akkor ő most örülhet?*

– Szerintem ő sem örülhet, és nem is vagyok abban biztos, hogy örül, de ez legyen az ő dolga. Ugyanis amikor én erről beszéltem, két olyan törvényre gondoltam, amelyeknek a kezdeményezője a szakma, és a miniszter a szakmai csoportok kérését, javaslatát foglalja paragrafusba, és teszi törvénnyé az Országgyűlésben. Most azonban épp teljesen fordított irányt látok: azt, hogy a politika, pontosabban a kormány, illetve a Fidesz a saját és a kormányra kerülésük előtt nem is hirdett céljaikat viszi át a szakmai törvényeken. Ebben az államtitkárság nem játszik más szerepet, mint a megvalósítóét, a lebontóét. Néha azt gondolom, nem is értik mindig, hogy mit kell csinálni. Azért is kerültek időzavarba, mert nem pontosan tudták, hogy mi az a politikai elvárás, aminek a megvalósítását elvárják tőlük. Biztos, hogy a korábbiakban nem tárgyaltak velük erről.

– *Az államtitkár asszony állítja, hogy a szakma támogatja őket, és a szakma azon része, amelyiknek bejön a „csend, rend, fegyelem, majd mi megmondjuk, mit kell csinálni”, az valóban támogatja is...*

– Nézze, egy olyan országban, ahol egzisztenciális félelem van, ahol attól lehet tartani, hogy ha más a véleményed, mint a központilag elvárt, akkor az állásoddal játszol – amire itt 1989 óta, sőt már a 80-as években sem volt igazán példa –, ott az emberek persze, hogy befogják a szájukat. Én azonban úgy látom, hogy amit nyilvánosan hirdetnek, az nem az, mint a tényleges véleményük. Azt látom, hogy a félelem fogja be a szájukat, és az nem az egyetértés csendje. Úgyhogy „a hallgatás beleegyezés” ebben az esetben az „inkább befogom a számat” mondatra cserélődik fel.

– *Miniszter úr, voltak-e olyan pontok a magyar közoktatásban, amelyekhez a jó működés érdekében mindenképp hozzá kellett volna nyúlni, és ezek azok a pontok, ahol a Fidesz-kormány beavatkozott az oktatásba, vagy egészen mások?*

– Voltak és vannak olyan pontok, amelyek a magyar közoktatásban, akár a rendszerváltozás után kialakított szerkezetben, javítást igényeltek volna, és most is igényelnek. Például az esélyek közelítése az. Minden felmérés azt mutatja, hogy Magyarországon a társadalmi, családi háttér döntő, vagy döntőbb módon befolyásolja az esélyek különbségét, mint bárhol másutt az unióban. Ez valamivel több, mint kétszeres különbség az esélyek között, ha két ugyanolyan képességekkel rendelkező, ám más körülmények között élő tanulót összehasonlítunk. Azonban ami itt történik, az nem a színvonal emelésével az esélyek közelítése, hanem az esélyek távolítása és egy alacsonyabb színvonalon való kiegyenlítése. Magyarul ez a rendszer nem azt emeli magasabbra, ami alacsony színvonalon van – és ott megpróbálja szinten tartani –, hanem azoktól vesz el több pénzt, mint amibe a feladatok kerülnek, akik jól működő iskolákat tartottak fenn, hogy aztán alacsonyabb szinten próbálja azt szétszórni. Teljesen bizonyítatlan és rossz feltevés az, hogy ha elveszek a jobban működőtől, az garantálja, hogy a gyengébb jobban fog tudni teljesíteni.

– *Az iskolák állami kézbe vételének lehetőségét ön vetette fel először. Mi a különbség a között, amit ön vetett fel és amit a Hoffmann Rózsa-féle elképzelés takar?*

– Egyszerű példával szeretném leírni. Nagyon nagy a különbség a között, hogy ön el akarja adni az autóját, és én megveszem, ahhoz képest, hogy én elveszem az ön autóját. A végeredmény mind a két esetben az, hogy nálam van az autó, csak a folyamatban fellelhető apró különbségeket ön nem ugyanúgy éli meg. Hát, ennyi. És amiről én akkor nem beszéltem, de amiről nem változott a véleményem 2008 óta: a magyar önkormányzatok jó része – elsősorban kistéleplési önkormányzatok –, minden jó szándék és próbálkozás ellenére nem tudták fenntartani az iskolájukat. Ebben a szférában az állami szerepvállalás megerősítése szükséges és helyes irány, de úgy – és én azt javasoltam, és tartom ma is –, hogy az önkormányzatok megfelelő feltételek mellett tárgyaljanak az állammal, és az állam lehessen intézmény-, pontosabban iskolafenntartó. Most azonban minden belső, minden

politikai és szakmai tiltakozás ellenére azoktól is elveszik az iskoláikat, akik nemcsak hogy nem akarják átadni, de jó színvonalon képesek is fenntartani azokat. Egy olyan sablon jön létre, amely visszavisz minket az időben. Ez közel 40 éves időutazás. A tervek szerint 2013-ra olyan lesz a magyar közoktatás, mint amilyen 1973-ban volt. Ám még annál is ellenőrzöttebb lesz talán. Pedig 2013-ban nem lehet példa és minta az, ahogy a 70-es években működött ez a rendszer. Eltelt 40 év, azok a gyermekek, akik az évezredfordulón születtek, egy totálisan más szociológiai, társadalmi környezetben élnek, mint azok, akik a 60-as évek közepén születtek. Olyan hatások érik a mai fiatalokat, amilyenek egyetlen jelenlegi felnőtt generációt sem értek gyermekként. Nagyon jelentős különbség van a mai gyermekek és szüleik, nagyszüleik, dédszüleik világa, neveltetése között. A korábbi generációk világa és neveltetése – az összes történelmi változás és a XX. század megpróbáltatásai ellenére –, jobban hasonlított egymásra, mint a mai felnőttek és gyermekeké.

– *Például, hogy tekintélyuralmi felállású volt a társadalom?*

– A XX. század mindkét felében. Közben valami olyasmi történt a világban, ami megváltoztatta Európában és itt, Közép-Európában is ezt a felállást. Míg a tudásátadás-tudásátvétel folyamata nagyon hasonlatos volt mondjuk az én 50 körüli nemzedékemnél és apáink nemzedékénél – amikor is tiszteletreméltó tanárok és tanárnők könyvekből megtanították nekünk, hogy milyen a biológia, a matematika és a történelem –, addig az a robbanás, ami a 90-es évektől kezdődően történt, az internet világa a mai fiatalokat sokcsapú tudásátvételhez vezeti. Ma azt a fajta ismeretanyagot, amit alkalmaznak, messze nem egyszerűen csak leírt tankönyvekből, beszélgetésekből, hanem ebből a teljesen új forrásból merítik, és teljesen természetesen merítik. Egy komputer klaviatúrája ma egy fiatalnak ugyanazt jelenti, mint a grund a Pál utcai fiúknak. Azzal a természetességgel rohantak le, és rúgták a labdát, ahogy ezek a mai tizenévesek ütöttek-verték a klaviatúrát.

(Folytatás a 11. oldalon)

MI KÖZE VAN ORWELLNEK A KLEBELSBERG INTÉZMÉNYFENNTARTÓ KÖZPONTHOZ?

(Folytatás a 10. oldalról)

– **Igen ám, csak hogy az információt nekik kell megszűrni, nekik kell döntenie arról, hogy az jó vagy rossz...**

– Hogyne, ez már a nevelés folyamata. A nevelés nem egyszerűen az, hogy jól viselkedj, mert sarokba állítalak. A nevelés pont az, amiről ön beszél. A nevelés annak a megtanulása, megtanítása, hogy a téged elborító információk közül miként és hogyan válogasd ki azt, ami hasznos. Annak a megtanítása, hogy hogyan viselkedj egy mindenféle értéket felvonultató világban úgy, hogy neked is legyenek értékeid. Közben persze azt is tudod, hogy léteznek másfajta értékek, amelyek más emberek, más népek, más kultúrák értékei, amelyeket attól, hogy nem a tied, még tisztelhetsz. Az a rendszer, amit a közoktatásban ma kiépíteni kívánnak, nem erre a világra épül, hanem egy bezárkózó, a saját környezetében persze a legjobbat produkálni akaró, de a világra nem nyitott társadalomra. Én értem, hogy vannak, akik úgy gondolják, hogy könnyebb világot és könnyebb életet teremteni felnőtteknek, gyermekeknek, hogyha lefagyasztott, előre gyártott mirelitben megkapják az órára lebontott tananyagot, amit csak egy szellemi mikrohullámú sütőben fel kell melegíteni, és át kell adni, de ez az eligazodásban nem segít majd. Az ember ösidők óta azért csinál iskolát, hogy abból a tapasztalatból, amit ő kapott és szerzett, lehetőleg minél többet átadjon a következő nemzedéknek, és próbálja a nevelésen keresztül egyénileg és társadalmilag is a legfiatalabbakat jóra és jobbra tanítani. Ám ez ezzel a mirelitáruval nem fog sikerülni.

– **Úgy tűnik, hogy Magyarország mintegy két éve nem veszi tudomásul a globalizációt, miközben a klímaváltozástól kezdve a technikai fejlődésig minden, minden abba az irányba visz, hogy ez a föld globalizálódik, és aki nem képes erre, az kihullik, az elpusztul.**

– Ténylegesen erről van szó. Nekem sok ismerősöm és barátom, nemcsak az országunktól nyugatra, hanem mondjuk északra is, azt mondja: abból, ami történik nálatok, minden tényt ismerünk, de hogy ez az egész micsoda, abból semmit nem értünk. Mint hogyha nem látnátok, hogy mi folyik tőletek északra, keletre, délre és nyugatra! És egy bizonyos ponton már azt vettem észre az oktatás, de a kultúra területén is, hogy egy ideig csodálkozva néztek, próbálták megérteni, aztán voltak olyanok, akik azt mondták: ez az ő szabadon választott útjuk, a lemaradás szabadon választott útja, hát engedjük őket akkor azon menni. Érti, hogy miről van szó? Egy

versenyben egyszer csak mi úgy gondoltuk, hogy ősök léptekkel elindulunk az ellenkező irányba. A többiek először furcsállották, nézték, hogyan lehet az, hogy két évtizeden keresztül – jól, rosszul –, de együtt mentünk egy irányba, most pedig megfordultunk. Mára odáig jutottunk, hogy már nem nagyon bánják, azt mondják, hogy jó egészséggel rohanjatok csak az új irányba, eggyel kevesebben vagyunk a versenyben.

– **Mi a véleménye a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ létrehozásáról? Átlátja a feladatát?**

– Először is, ismerve Klebelsberg tevékenységét, ő nagyon nem örülne, hogy egy ilyen intézményt róla neveznek el. A központ teljes tevékenységét nem látom át, de ez még csak hagyján hír lenne a szakmának vagy a szakmapolitikának, a rossz hírem az, hogy szerintem nincs az országban senki, aki átlátná. Szerintem a Klebelsberg intézetet felállító államtitkárság is hétről hétre gondolja ki, hogy egyébként még mi tartozik oda. Ha Orwell 1949-ben nem jelentette volna meg az 1984 című regényét, látva mindazt, ami itt folyik, biztos, hogy tanácsot kérne. Könnyen elképzelhető, sőt előre látható, hogy egy olyan nagy-nagy központ, ami Kisvárdától Nagykanizsáig az összes volt önkormányzati közoktatási intézményben az igazgató kinevezését, a legyártott és kétféle kerettanterv közül valamelyiket választó valamennyi pedagógust ellenőrizni képes, a szakfelügyeletet ellátja, plusz még közigazgatási jogosítványokkal is rendelkezik, életképtelen. Önmagában az a kettéosztás, hogy a fenntartó és a működtető két különböző intézmény, és nincs közöttük szinte semmilyen kapcsolat, a hétköznapi iskolai életben elképesztő dolgokat fog produkálni. Az önkormányzat által kinevezett gazdasági vezető és a Klebelsberg intézet, magyarul az állam által kinevezett igazgatók között semmilyen módon nincsen meghatározva a munkamegosztás és a hierarchia. Egyébként is létszerűtlen, hogy egy városnak saját iskolája belső dolgaiba nulla legyen a beleszólása. Egyébként a Klebelsberg intézet megbízott főigazgatója a szakmából jön, elődömnék, Magyar Bálintnak jó embere volt, ő nevezte ki a veszprémi Regionális Oktatási Hivatal élére, és végigcsinálta velünk azt a nyolc évet is, amikor mi kormányoztunk. Következésképpen van abban tapasztalat, hogy mi az a rendszer, amit most nagy erővel ő maga is szét fog zúzni.

– **Az elnök asszony szerint új szemléletre van szükség, az intézet sikere a kapcsolati hálózati rendszeren fog múlni...**

– Nézze, nekem fontosabb a magyar közoktatás színvonala, mint a személyes és apró politikai csetepaték. Legyen igaza. De nem úgy látom. Én tucatjával beszélgetek teljesen elkeseredett fideszes polgármesterekkel, akik sokat harcoltak azért, hogy az iskoláik szebbek, ott a tanítás jobb legyen, a pedagógusainak jobb körülményeket biztosítsanak, de arról még megválasztásukkor se tudtak, hogy összes kínlásuk végeredménye az lesz, hogy hipp-hopp, elveszik az iskoláikat. Nem is akarják ezt. És itt most nemcsak vagyonos önkormányzatok élén állókról beszélek, hanem azokról a közép- és kisvárosi polgármesterekről, akiknek az iskola a szó szoros értelmében a szívügyük volt.

– **Mégsem sorakoztak fel például a mögött a polgármester mögött, aki harcot indított az elvétel ellen...**

– A kérdése már nem az oktatásról szól, nem oktatási alapon válaszolható meg. Egy olyan rendszerben, amelyben vagy részt veszel, és akkor azt csinálod, ami a központi direktíva, vagy egyáltalán nem veszel részt, abban csak nagyon-nagyon kevesen vehetik a bátorságot, vagy rendelkeznek annyi erővel, hogy elmondják és elmondhassák: ez az egész irány rossz, téves. Azért persze volt erre is példa, de a rendet inkább a félelem keltette fegyelem helyettesíti. A kérdés mégiscsak az, hogy a magyar diákoknak és annak a 126 ezer magyar pedagógusnak, akik jelenleg önkormányzati fenntartású iskolákban tanítanak, jobb lesz-e. Látom a várakozást, hogy mostantól már biztos nyugalom lesz, a nyugalomba vetett hit pedig komoly erő. De úgy gondolom, hogy ha egy-másfél év múlva beszélgetünk, akkor arra, hogy hány pedagógus dolgozik állami iskolában, nem ezt a számot fogjuk használni. És sajnos azt kell mondjam, hogy azok sem mind pedagógusként fogják végignézni, akik most várakozással és hittel tekintenek erre az egészre. És, nem néhány száz emberről beszélek.

– **Direkt nem akar számot mondani?**

– Igen. Azért, mert én többre gondolok egyébként, mint amennyi elhangzik. Úgy gondolom, hogy a kistéleplési önkormányzatok esetében számos iskolát összevonnak majd, és ott arányaiban is igen jelentős létszámleépítés lesz.

– **A Klebelsberg intézet megbízott vezetője azt ígérte, nem a leggyengébb láncszemhez, a legszegényebb iskolához igazítják majd a rendszert, és a különbségeket európai uniós pénzből egyenlítik majd ki...**

(Folytatás a 12. oldalon)

MI KÖZE VAN ORWELLNEK A KLEBELSBERG INTÉZMÉNYFENNTARTÓ KÖZPONTHOZ?

(Folytatás a 11. oldalról)

– Ez egy fontos kérdés, és érdekes a válasz. Először is, nem úgy van ám, hogy az Európai Unió pénzt ad egy európai uniós tagállam bármely kívánságára. Ez nem így megy. Még azért is nagyon-nagyon sokat kellett és kell harcolni, hogy az Európai Unió kellő módon finanszírozza azt, ami az elképzeléseivel, irányjaival, jövőképével azonos. Arra az elnök asszonynak gondolnia kell, hogy rendelkezésére áll-e a tervek megvalósításához szükséges pénz. Én ezt nem látom. Pedig nincs olyan átalakítás, ami ne kerülne pénzbe. Hoffmann Rózsa még államtitkársága kezdetén mondott néha olyan egyszerű mondatokat, hogy tulajdonképpen csak sorok közötti átcsoportosításról van szó, nem kerül ez semmibe. Az elmúlt hónapokban már nem mond ilyeneket, mert biztos volt olyan költségvetési tárgyalás, amikor szembesítették azzal, hogy az átalakítás sok-sok milliárd. Én a kezdetektől fogva azt mondom, életveszélyes egy rendszert úgy lebontani, hogy az új kialakításához nincsen meg se a pontos elképzelés, se a megfelelő mennyiségű pénz! Az eredmény, hogy egy korábbi rendszer már nem tud úgy működni, ahogy egyébként képes volt rá, egy új rendszer pedig nincsen felruháva azokkal a képességekkel, hogy működjék. Ebből nagy galibák lesznek. Helyben is és országosan. Valamivel több, mint 2800, igen különböző adottságú intézmény van az országban. Itt vagyunk szeptember végén, január 1-jétől kellene ezeket államosítani. Én csak azt tudom, hogy a Klebelsberg intézetnek ki a vezetője. De, hogy mi a Klebelsberg intézet? Azt hallom, hogy vezetője van, de azokat nem látja, akiket vezet, akiket utasít, akik az államosítást végrehajtanák. Volt már olyan, hogy a parancsnok előrerohant, és nem volt mögötte sereg. De ebből nagy győzelem nem szokott lenni. Jó, hogyha együtt mozog a sereg a parancsnokkal.

Vagy itt vannak az előre gyártott kerettantervek, amelyeket az államosított iskolákban majd bevezetnek. A és B típusú, amelyek közül majd nem túlságosan bonyolult művelettel kiválasztják a nekik kellőt. Itt állunk szeptember végén, elkezdjük azt a tanévet, amelynek közepén, januártól fenntartóváltás lesz, és a pedagógusoknak majd fel kell készülni arra, hogy a következő tanévben már ezen kerettantervek szerint tanítsanak. De még élő ember nem látta a kerettanterveket. Sem a szakma, sem az a sok-sok tízezer pedagógus, akik ebből tanítani fognak. De nem szeretnék abba beleveszni, hogy nekem ilyen „fecni” problémákkal van a bajom. Majd valamikor elkészül a kerettanterv, majd – persze sok

helyi galiba után – ezt vagy azt beindítják. Nekem az egésszel van a bajom! És nem szeretnék azokhoz sem csatlakozni, akik azt mondják, hogy tulajdonképpen vannak problémák, de amerre megyünk, az a jövő. Nekem az a problémám, hogy amerre megy a magyar közoktatás, az a múlt!

Hogy vannak-e olyan elemek, amelyek egyébként felhasználhatók? Nem lehet négyévente szétverni a magyar közoktatást! Kell, hogy legyenek világos képek, más tekintetben üzenetek, hogy semmi sem örök. Úgyhogy akik most kialakítják a rendszert, jobb, ha tudják: bár nem világos, hogy mikor, milyen körülmények között kell, de remélem, mihamarabb és egyértelmű körülmények között be fog fejeződni ez a fajta pályafutás. Ez az időutazás, a múlt visszahozatala nem tarthat hosszú ideig. Amikor én irányítottam a magyar oktatásügyet, elmondtam, hogy a rendszerváltás utáni magyar közoktatásnak rendszerjellegű problémái vannak. Ezeket kellett és lehetett volna orvosolni. Differenciáltan, és nem valamiféle uniformisba öltöztetve az egészet. Mi ezeket a megoldásokat felvázoltuk.

– **Miniszter úr, egy kormányváltás után abból, amit az oktatásban oly vehemenciával csinált a Fidesz–KDNP-kormány, mi marad meg?**

– Aki csak azt tudja mondani valamire, hogy nem, de nem tud arról beszélni, hogy mit akar, az alkalmatlan közösségek vezetésére és kormányzásra. Ezért a ciklus felében, immár a szocialista párt nevében is, nem arról beszélek, hogy mi az, ami nem jó, hanem a nyáron véglegesített programunk sarkalatos pontjairól. Először is, azok az önkormányzatok, amelyek akarják, és amelyek képesek rá, lehessenek iskola-fenntartók Magyarországon. Az akarat e tekintetben egy szabadon megválasztott és a polgárokat képviselő testület többségi döntése. A képesség a fenntartói finansziális képességnek a bemutatása és vállalása. A polgármesterek és a pedagógusok, az önkormányzatok és a munkavállalók, a tanárok között helyreállítjuk a békét és a normális rendet. A polgármestereket kiemeljük abból a megalázó helyzetből, hogy ők saját városuk iskoláinak raktárosai, és visszaadjuk a méltóságukat, megteremtve azt a lehetőséget, hogy akik akarják és tudják, azok gazdái lehessenek ismét iskoláiknak.

– **És a pedagógusok bére maradna állami finanszírozásban?**

– Amennyiben ez a kormány két tanéven keresztül képes megszilárdítani azt a rendszert, ami a pedagógusok központi bérezését jelenti, akkor ezen nem változtatnék csak azért, hogy változtassunk. De meg kell teremteni azt az érdekeltégi lehetősé-

get, hogy az a közösség, amelyik akarja és képes rá, a saját tanárainak többet nyújthasson, ha ezt megfelelőnek látja. Önkormányzati iskola nem kaphat majd kevesebb pénzt az államtól, mint az egyházi, mert ez igazságtalan, méltánytalan és semmilyen értelemben nem magyarázható. Erről beszélni kell! Mások meg úgy gondolják, hogy az iskolákat annál még mindig jobb egyházi kézbe adni, mint ha azokat az állam veszi el. Itt az egyházasításnak egy sajátos korszakát éljük, amikor már egyházi vezetőktől hallani, hogy azt mondják a saját intézményeik vezetőinek, saját híveiknek: állj, mert olyat vállalsz egy bizonytalan időszakban, aminek a fenntartására későbbiekben nem leszünk képesek mint egyház. Az iskolavárosoknak is helyre kell állítani a tekintélyt. Magyarország valóban több mint ezeréves oktatásüggyel rendelkezik, ahol sokáig büszke városi közösségek birtokolták és működtették az iskoláikat. De én még nem láttam olyan iskolavárost, amelyiknek nem volt iskolája. Végezetül helyre kell állítani az érdekegyeztetés megfelelő formáit, mert az elmúlt két évben szakmai szervezetekkel, szakszervezetekkel, oktatásban érdekelt civil szervezetekkel csak látszatbeszélgetések vagy még azok sem folytak.

– **Meddig tart majd helyrehozni a hibákat, hány nemzedék veszik el addig?**

– Erre a legnehezebb a válasz. Mert éppen a gyermekeink érdekében nem lehet minden politikai változás súlyát azonnal ráterhelni a legkisebbekre. Közvetve a pedagógusokra, de a pedagógusokon keresztül mégiscsak a gyermekekre. Ezért fenntartva mindent, amit mondtam, fel kell mérni, hogy miközben az irányváltás megkerülhetetlen, mi az, ami a legkisebb borulást hozza. Én az irányváltás és a nyugalom egységét szeretném elérni. A régi körülményekbe való visszaigazításból úgy kell kiemelni a magyar oktatást, hogy a legkevesebb fájdalmat, bántalmat okozzuk a pedagógusnak, és persze a gyerekeknek. Mert továbbra is úgy tartom, és ebben megrendíthetetlen a hitem, hogy mióta iskola van, az a gyermekért van, és pedagógus, szülő és közösség feladata, hogy őt segítse. A gyermek érdekei mindenek felett állók! Ezt vissza fogjuk rakni a törvénybe, úgy, hogy egyébként tudnia kell mindenkinek, hogy a gyermek érdeke az iskolában értelmezhetetlen a pedagógus érdeke nélkül. Ezért a kettő között vissza kell állítani a harmóniát. Azt hiszem, hogy ez egy nagy feladat, de vállalkozunk rá. Az irányváltás szükségessége és a nyugalom iránti vágy között a harmónia megteremthető, és biztosan mondhatom, hogy ez a helyes cél!

Millei Ilona

SE ISTEN, SE EMBER NEM SZÁMÍT?

Legalább 3500 magyar gyerek, 800 munkavállaló sorsát hagyták figyelmen kívül

Botrányosnak minősítette **Lendvai Ildikó** szocialista országgyűlési képviselő, az Emberi jogi, kisebbségi, civil és vallásügyi bizottság tagja, hogy az Országgyűlés emberi jogi bizottságának szeptember 19-i ülésén a kormánypárti többség nemmel szavazott két szocialista képviselő indítványáról az egyházi törvény módosítására. Mint fogalmazott: „A szavazással voltaképpen a Velencei Bizottság véleményét minősítették vitára alkalmatlannak, hiszen az előterjesztők (**Nyakó István** és **Lendvai Ildikó**) nem tettek mást, mint a bizottság álláspontját vezették volna át a törvényen. Azét a Velencei Bizottságot, amelyet maga a kormány kért fel a véleményezésre.”

A szocialista politikus véleménye szerint: „A Velencei Bizottság egyértelműen a törvény módosítását tartotta szükségesnek, mert szerintük súlyos »demokratikus deficitje« van annak az eljárásnak, amelyben politikusok döntöttek arról, melyik közösség működhet egyházként. A törvény miatt azóta hasonló indokok alapján az ombudsman is az Alkotmánybírósághoz fordult, és az ügy ott van a strasbourgi Emberi Jogok Európai Bíróságának asztalán is.

De ha mindez nem számított, legalább 3500 magyar gyerek, 800 munkavállaló sorsa számíthatott volna. Ennyien járnak ugyanis a Magyar Evangéliumi Testvérközösség oktatási intézményeibe és az Ámbéd-kar Iskolába. Másokhoz hasonlóan ők is el-

vesztették az egyházi státust és az ezzel járó intézményfinanszírozást, noha szegény gyerekek számára működtetnek óvodát, iskolát, adnak ételt. A tárca többszörös ígéretei ellenére máig nem kötött velük a továbbélést biztosító közoktatási megállapodást, így a sok ezer gyerek teljes bizonytalanságban kezdte meg a tanévet.

Nem egyformán bírálják el azokat a szerencséseket sem, akik megőrizhették az egyházi jogállást. Míg számos egyháznál még ösztönzik is az önkormányzati iskolák átvételét, akadályokat gördítenek azok elé, akik a Fidesz szívének nem kedvesek.

De a rossz törvény számos más abszurd helyzetet is eredményezett. A jogfosztott egyházaknak egyesületi bejegyzését kellett folya-

modniuk, de kellő jogi útmutatás híján sokuktól újabb és újabb hiánypótlást kértek, és bejegyzés nélkül ex lex állapotba kerültek. Volt, akitől az Artisjus jogdíjat kért az istentiszteleti énekek nyomán, mondván: már nem egyházak. A megpályázható állami támogatásokat általában kétéves egyesületi működéshez kötik, és a státusukat veszített egyházak természetesen nem rendelkezhetek ezzel.

Az MSZP továbbra is sürgeti a csődöt mondott egyházi törvény módosítását. Elvárja, hogy a bizonytalan helyzetbe sodort iskolákkal végre megkössék a közoktatási megállapodást” – fogalmazott **Lendvai Ildikó**, az emberi jogi, kisebbségi, civil és vallásügyi bizottság tagja, országgyűlési képviselő.

VISSZAÁLL AZ OSZTATLAN TANÁRKÉPZÉS

Az ős folyamán elkészül a felsőoktatási intézmények finanszírozásának átfogó szabályozása – közölte **Maruzsa Zoltán** új felsőoktatási helyettes államtitkár. A tanárképzés átalakításának a szakma által régóta várt lépése az osztatlan, kétszakos képzés helyreállítása lesz.

Elengedhetetlen a felsőoktatási intézményrendszer bevételi oldalának növelése, gazdálkodása önfenntartó képességének és átláthatóságának erősítése – közölte **Maruzsa Zoltán** helyettes államtitkár, aki szeptember 15-től tölti be posztját. Kiemelte, hogy a felsőoktatás költségvetési finanszírozását a közpénzek hatékony felhasználásának, a nemzetgazdaságilag értelmezhető társadalmi haszon biztosításának igényével tervezi a kormány. Az egész intézményrendszernek a minőség, a teljesítmény és a fejlesztések, valamint a hatékonyság jegyében kell működnie – tette hozzá.

A jogszabály-alkotási programban emellett a doktori iskola létesítése eljárási rendjének átgondolása, a hátrányos helyzetű csoportok esélyegyenlőségét biztosító, a tehetséggondozás rendjét és rendszerét áttekintő szabályok kidolgozása szerepel – mondta **Maruzsa**.

Visszahozzák az osztatlan tanárképzést. Hozzátette, a tanárképzés átalakításának a szakma által régóta várt lépése az osztatlan, kétszakos képzés helyreállítása. A közismereti tanári szakokon kizárólag osztatlan képzésben lehet tanulni a jövőben, míg a szakmai, művészeti tanárképzésben az osztott és az osztatlan képzés is választható lesz. Fontos újdonság a gyakorlati képzés idejének megduplázása, az eddigi fél évről egy évre növelése, valamint az egymásra épülő, tehát átjárható általános és középiskolai tanárképzés szétválasztása; így a tanárképzés újra igazodik a köznevelési intézményrendszerhez – mondta a helyettes államtitkár.

Forrás: MTI

A BEFOGADÁSHOZ VEZETŐ UTAK

Nemzetközi konferencia Budapesten a fogyatékos személyek oktatásáról

Az inkluzív és színvonalas oktatáshoz való jog egyetemesen megillet minden gyermeket, fiatal és felnőtt személyt, köztük a fogyatékos személyeket. A Salamancai nyilatkozatot (1994) és az ENSZ Fogyatékos-sággal élő személyek jogairól szóló egyezményét (2006) követően az Európai Unió 27 tagállamában politikai kezdeményezések indultak a szükséges törvénymódosítások és az oktatás átalakítása érdekében.

Magyarországon A befogadáshoz vezető utak elnevezésű, hároméves nemzetközi projekt zárórendezvényeként konferenciát rendeztek. A Fogyatékos Személyeknek Szolgáltató Szervezetek Európai Szövetsége (EASPD) és a magyarországi Szövetség az Életen Át Tartó Tanulásért közös szervezésében 2012. szeptember 13–14-én Budapesten lezajlott konferencia fő témája az inkluzív oktatás és élethosszig tartó tanulás – szakpolitikai és gyakorlati szempontból vizsgált – jelenlegi helyzete az Európai Unió tagállamaiban, illetve a fennálló kihívások lehetséges megoldásainak meghatározása volt.

A rendezvényre több mint 40 országból közel 250 résztvevő érkezett, döntéshozók, szakpolitikusok, kutatók és gyakorló szakemberek, valamint a témában legközvetlenebbül érintett fogyatékos személyek. A konferencia sokrétű programja több mint 60 előadót szólaltatott meg két nap alatt, ahol aktív műhelymunka segítségével gyakorlati tapasztalatok megosztására és külföldi és hazai jó gyakorlatok bemutatására nyílt lehetőség.

Megállapítást nyert, hogy az inkluzív oktatás fő célja az eredményes tanulást hatékonyan támogató tanulási környezet létrehozása, amelyben minden érintett részt vesz, és minden tanuló számára biztosított az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód. Az életen át tartó tanulás inkluzív módon történő megvalósítása döntő jelentőségű a mostani gazdasági helyzetben a gazdasági növekedés, a munkahelyteremtés, az aktív állampolgárság és a társadalmi befogadás céljainak elérése érdekében.

A konferencia eredményeit összegző jelentés hamarosan elkészül, ami az együtt nevelésről szóló Budapesti Nyilatkozat tervezetével közösen elérhető lesz a www.pathwaystoinclude.eu honlapon.

A SZAKMUNKÁS NE IS GONDOLKODJON?

Érthetetlen, miért jó itt, Európa közepén – mikor az osztrák, német szakmunkásokkal kell versenyezni – egy „leredukált” elméleti képzést bevezetni. Ellentmond a józan ész szabályainak, ami Magyarországon történik! Az élethossziglani tanulás, az újabb szakma elsajátítása, a várható számtalan munkahelyváltás szélesebb elméleti alapokat igényelne!

Az új szakképzési törvény ellene hat a társadalmi mobilitásnak. Olcsó, egyszer használatos szakembereket termel. Életveszély, ami történik szó szerint és átvitt értelemben is.

Aki nem fogja megérteni a berendezés használati utasítását, vagy nem tudja elvégezni az alapvető matematikai és mértani műveleteket, önmagában és a környezetében is könnyen okozhat károkat.

Az új rendszerben oktatott szakmákra példaként említhetők a korábban is magas gyakorlati óraszámokkal oktatott szakképesítések, mint az ács, a cukrász, a villanszerelő, az asztalos vagy a gépi forgácsoló. Itt felmerül a kérdés, hogy milyen elméleti szintű tudással kerülnek majd ki a gyerekek az utcára, hogyan fogják megállni a helyüket a munkaerőpiacon. Hogyan fogják tudni magukat, képezni? Miért jó az államnak, ha alacsony képzettségű munkavállalók lépik el nagy számban az amúgy is sok gonddal küzdő munkaerőpiacot? Miért jó a problémás, a többieknél gyengébb képességű tanulóktól megválni? Mennyibe fog ez kerülni az államnak később, amikor az újabb képzéseket és átképzéseket fogja finanszírozni?

A minisztérium elképzelése szerint a gyakorlati óraszámok növelésével és a képzési idő csökkentésével jelentősen mérséklődik a tanulók lemorzsolódása is, ugyanis eddig minden ötödik gyerek szakképesítés megszerzése nélkül hagyta el a szakiskolát. Itt érdemes megjegyezni, hogy a problémás és átlagosnál gyengébb képességű gyerekek utcára tétele nem jelenti azt, hogy a munkaerő képzettségi szintje jelentős mértékben javulna. Attól, hogy néhányan a jogszabályok erejénél fogva átkerülnek egy másik rendszerbe, és nem vesz róluk tudomást az állam, még megmarad az adott társadalmi, szociális vagy munkaerő-piaci probléma. Sőt azzal, hogy az állam idejekorán elengedi a problémás fiatalok kezét, több kárt okoz, mint hasznot, hiszen ezekkel a potenciális munkavállalókkal a későbbiekben többletfeladata lesz az államnak. Többre kerül majd az álláskeresési ellátást, a közmunkaprogramokat

vagy az újabb képzéseket az adófizetők forintjaiból finanszírozni. Nem beszélve arról, hogy akik egyszer kikerülnek a képzési rendszerből, lehet, hogy alacsony képzettségük miatt hosszú évekre el is tűnnek a legális munkaerőpiacról, és kiszolgáltatva a feketegazdaságban töltik majd mindennapjaikat.

A jövőben a szakközépiskolában az érettségivel együtt a tanulók a 12. évfolyam végén szakmai végzettséget is szerezhettek. Az is az igazsághoz tartozik, hogy ez nem az Országos Képzési Jegyzék szerinti szakképesítést jelenti majd, hanem csak a FEOR szerinti munkakörben lesznek jogosultak munkavégzésre.

Az új szakképzési rendszer „vívmányai” között szerepel az az ártó és dilettáns javaslat is, hogy a szakmunkások diákjainak a jövőben ne kelljen felelniük és dolgozatot írniuk, hanem az órai munka alapján kapjanak jegyeket. Az új tanterv nem igényli, hogy óráról órára számon kérjék a tanulókat. A pedagógusok nincsenek felkészítve a

Miért jó az államnak, ha alacsony képzettségű munkavállalók lépik el nagy számban az amúgy is sok gonddal küzdő munkaerőpiacot?

lazaságra, a diákok pedig észre sem fogják venni, hogy elbutulnak, megfosztva magukat a továbbtanulás lehetőségétől.

Mindehhez szemléletváltásra lenne szükség, hisz a tanárok nincsenek kiképezve az új rendszerre, ehhez azonban egyelőre még a háttéranyagok is hiányoznak. Az új rendszerben a tanárookra inkább mentorként, trénerként számítanak majd. Ám ahhoz, hogy el tudjon indulni az új rendszer, hiányoznak a továbbképzéshez szükséges segédletek, tananyagok és a konkrét információk.

Az az iskola, ahol a tantervi javaslat mindössze heti 12 kötelező közismereti óra megtartását írja elő – amelyből öt testnevelés, kettő idegen nyelv, ahol magyarra, matematikára, természet- és társadalomismeretre hetente 1, azaz egy tanítási óra jut –, rombol, és nem épít. Roppant izgalmas lesz, amikor a heti

egy biológia-, fizika-, természettudományos órára kreatív feladatokat talál ki a tanár. Így ezrével kerülnek majd az utcára az alacsony képzettségű munkavállalók. Ezzel a lépéssel a kormány nemcsak az egyének munkaerő-piaci pozícióit rombolja, hanem jelentős mértékben csökkenti Magyarország versenyképességét is.

A munkaügyi kormányzat dilettantizmusát jellemzi az a lépés is, hogy a kormányváltás utáni első intézkedései közé tartozott a „nem szakrendszerű oktatás” gyakorlatának megszüntetése. Annak az oktatási formának az általános iskola ötödik és hatodik évfolyamában pedig helye volt.

Egyik iskolatípusnál sem zárható ki a tananyag elsajátítása követelményének és a számonkérés szükségességének fontossága.

Az új iskolatípus azokat a tanulókat hozza kilátástalan helyzetbe, és azokról mond le, akik szakközépiskolába jelentkeznek, és nem vagy csak részben rendelkeznek a középfokú tanulmányok végzéséhez szükséges tudással és kompetenciákkal. E tanulók egy részének az olvasás, az írás, a szövegértés és a számolás terén is komoly hiányosságai vannak. Nemhogy felzárkóztatná őket az állam, hanem pont ellenkezőleg, lemond róluk. Ez a tett

és lépés a fiatal, pályakezdő generációkkal szembeni megbocsáthatatlan bűn. Ilyen lépést állampolgáraiért csöppet is felelősséget érző kormánynak nem lenne szabad megtennie.

A mostani diákok akkor lesznek igazán bajban, ha felnőttek lesznek, csáladjuk lesz, és úgy döntenek, hogy érettségít szeretnének. Aki túljut ezen a hároméves képzésen, és nekiáll felkészülni egy érettségire, az vagy négy évet rászán az életéből, vagy nem lesz érettségije.

Sajnálatos, de mára már gyakorlattá váló ténynek tekinthető, hogy a közoktatást érintő jelentős kormányzati kezdeményezések „a sajtó általi kiszivároztatás útján” jutnak el a szakmai és érdekvédelmi szervezetekhez.

Dr. Sós Tamás
országgyűlési képviselő
MSZP

In memoriam Kozma Károly

Hosszan tartó, súlyos betegség után, 64 éves korában elhunyt *Kozma Károly*, a Művészeti Szakszervezetek Szövetségének főtitkára, a Szakszervezetek Együttműködési Fórumának (SZE) ügyvivője.

Kozma Károly bölcsész végzettséget szerzett a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetemen, 1975–1987 között igazgatási területen dolgozott a kulturális minisztériumban, ezután a Pest Megyei Moziüzemi Vállalatot vezette 1992-ig. 1988 és 1992 között társelnöke a Filmművészek és Filmalkalmazottak Szakszervezetének. A Művészeti Szakszervezetek Szövetségében 1992-től megszakitás nélkül minden kongresszuson a szervezet főtitkárává választották. A SZE ügyvivője lett 1995-ben és a SZE képviselője a szakszervezetek vagyonügyeivel foglalkozó, a Vagyont Ideiglenesen Kezelő Szervezet (VIKSZ) Igazgató Tanácsában és az Országos Foglalkoztatási Közalapítvány (OFA) Kuratóriumában. A Nemzeti Kulturális Alap (NKA) Bizottságának 2009 óta volt tagja, továbbá 1993–2008 között több ciklusban tagja, illetve elnöke volt az NKA Mozgó-kép szakmai kollégiumának. Emellett tanított az Eszterházy Károly Főiskolán és a Szent István Egyetemen, továbbá film- és videoügyekben igazságügyi és szakoktatási szakértői munkát végzett. Kozma Károlyt a Művészeti Szakszervezetek Szövetsége és a Szakszervezetek Együttműködési Fóruma saját halottjának tekinti.

A Pedagógusok Szakszervezete is részvétét fejezte ki Kozma Károly elhunytja miatt. A PSZ úgy véli, a Művészeti Szakszervezetek Szövetsége és a SZE kiváló és meghatározó személyiségének halálával nemcsak e két szervezetet, hanem a magyar szakszervezeti mozgalmat is súlyos veszteség érte.

Az MIT a világ legjobb egyeteme, előbbre lépett az ELTE TTK

Közzétették a világ legjobb egyetemeinek szokásos éves listáját szeptember 11-én. Története során először a Massachusetts Institute of Technology (MIT) végzett az élen. A legjobb magyar helyezést az ELTE Természettudományi kara érte el.

A felmérést 2004 óta készíti egy brit oktatással foglalkozó cég, a Quacquarelli Symonds (QS). A 2012-es lista első tíz helyezettje (zárójelben a tavalyi helyezés):

- 1 (3) Massachusetts Institute of Technology (MIT)
- 2 (1) University of Cambridge
- 3 (2) Harvard University
- 4 (7) UCL (University College London)
- 5 (5) University of Oxford
- 6 (6) Imperial College London
- 7 (4) Yale University
- 8 (8) University of Chicago
- 9 (13) Princeton University
- 10 (12) California Institute of Technology (Caltech)

Az MIT a szintén nagy presztízsű Cambridge-től vette át a vezetést, így a Harvard is lejjebb csúszott egy hellyel. A QS közleménye szerint az utóbbi években jellemző a műszaki egyetemek előretörése (ilyen az MIT is, amely 2007-ben még tizedik volt). Európából a zürichi műszaki egyetem, az ETH végzett a legjobb helyen a listán (13.). A legjobb magyar helyezést az Eötvös Loránd Tudományegyetem Természettudományi kara szerezte meg (222. lett 28. helyet lépve előre tavalyhoz képest). Helyezéseket ért még el a CEU, a Szegedi Egyetem, a Corvinus Egyetem és a BME is.

EÖTVÖS JÓZSEF- EMLÉKPLAKETT KITÜNTETÉS

Idén is átadta a Pedagógusok Szakszervezete az Eötvös József-emlékplakettet. A kitüntetést ezúttal a Mohács Térségi Általános Művelődési Központ Park Iskola pedagógus-szakszervezeti kollektívája kapta meg.

A Park Iskola a 2011/2012-es tanévben ünnepli fennállásának 50. tanévét. Az intézményben napjainkig jól működő alapszervezet dolgozik. Ehhez nagyban hozzájárul az iskola vezetésének együttműködő hozzáállása. Az intézmény vezetői az elmúlt évtizedekben a Pedagógusok Szakszervezetének tagjai maradtak. *Reisz Ferencné* igazgató 2009-ben az Eötvös József-emlékérem bronz fokozatát vehette át. Napjainkig jellemző, hogy az iskola vezetése minden fontos döntés előtt egyeztet az alapszervezet vezetőivel. Ennek is köszönhető, hogy a rendszerváltáskor nem volt tömeges kilépés a szakszervezetből. A szervezettség ma is 74 százalékos.

A PSZ jelenleg is meghatározó erő a közösség életében. Ez a tantestület az elmúlt évtizedek alatt nemcsak magas színvonalú nevelő-oktató munkát végzett, hanem mint közösség is kiváló.

Az intézményben a szakszervezet tevékenysége sosem korlátozódott a hagyományos érdekvédelmi munkára, több, szélesebb körű volt annál. Tevékenységével hozzájárult egy jó szakmai és közösségi élet napi gyakorlatát teteléhez. Ezt az is bizonyítja, hogy az időközben nyugdíjba vonult kollégák továbbra is fontosnak érezték, hogy az alapszervezethez tartozzanak. Húsz szépkorú kolléga – erejükhez mérten – ma is aktív tagja a közösségnek. Ők is azt vallják, hogy jó ehhez a kollektívához tartozni, szakszervezeti tagnak lenni.

XIII. Országos Pedagógus Teniszverseny

A Balatonalmádi TENNIS CLUB 1925 sportegyesület és a Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) tizenharmadszor rendezte meg az Országos Pedagógus Teniszbajnokságot 2012. július 6–8. között. Ismét sikeres és jó hangulatú rendezvény tanúi lehettünk. A TENNIS CLUB Balaton-parti pályáin, ahol a mérkőzéseket tartották, és a klubházban megfelelő feltételeket teremtettek a nemes vetélkedőhöz. A szomszédos strand pedig jó lehetőséget nyújtott a fürdőzésre. A teniszverseny eredményes lebonyolításáért köszönet illeti a klub vezetőit, munkatársait, mindenekelőtt *Dudás Zsoltot*, a klub elnökét. A versenyzők elhelyezésére szolgáló Győr városi-körzeti PSZ-üdülő nyugodt és kulturált környezettel járult hozzá a versenyzők jó közérzetéhez. A bajnokságot *Szabó Zsuzsa*, a PSZ alelnöke nyitotta meg, és ő adta át az érmeket, díjakat is.

A teniszverseny eredménylistája

FÉRFIAK 40 ÉV ALATT: **1. Barta Gábor** (Eger); **2. Németh István** (Orosháza); **3. Koszics Gábor** (Balatonboglár).

NŐK 40 ÉV ALATT: **1. Pestuka Szilvia** (Baja); **2. Pataki Henriette** (Baja); **3. Csátaljayné Farkas Anita** (Baja).

FÉRFIAK 40–55 ÉV: **1. Kovács Pál** (Békéscsaba); **2. Horváth Árpád** (Sárvár); **3. Bartóki József** (Jászberény).

NŐK 40 ÉV FELETT: **1. Csiziné Magyar Ildikó** (Szentes); **2. Halászné Kónya Hajnalka** (Mátészalka); **3. Kissné Katona Ágnes** (Baja) és **Dr. Hal Viktorné** (Baja).

FÉRFIAK 55 ÉV FELETT: **1. Csátaljay István** (Baja); **2. Fodor Ákos** (Dunakeszi); **3. Volosin Vlagyimir** (Szentes).

FÉRFI PÁROS: **1. Bocz Árpád – Barta Gábor**; **2. Csátaljay István – Pestuka Szilvia**; **3. Németh István – ifj. Németh István és Bartóki József – Hidasi László.**

NŐI PÁROS: **1. Csiziné Magyar Ildikó – Kissné Katona Ágnes**; **2. Dr. Hal Viktorné – Csátaljayné Farkas Anita**; **3. Pataki Henriette – Dudásné Pirik Mariann.**

KÉPZETTSÉG ÉS ESÉLYEGYENLŐSÉG EURÓPÁBAN

Magyarország a sereghajtók közt a felnőttoktatásban

Nem mindegy, ki hova, melyik uniós tagállamba születik – állapítja meg egy szeptember 14-én nyilvánosságra hozott jelentés, amely rámutat az oktatáshoz való hozzáférésben és az abban elért eredményekben tapasztalt különbségekre az Európai Unióban. Alapvetően Észak–Dél irányú megosztottság tapasztalható.

A most első alkalommal összeállított jelentés, amelyet az Európai Bizottság és a NESSE (Network of Experts on Social Sciences of Education and Training – Oktatási és Képzési Társadalomtudományok Szakértőinek Hálózata) készített, rámutat: alapvetően Észak–Dél irányú megosztottság tapasztalható; a legalacsonyabban képzett Olaszország, Görögország és Spanyolország lakossága, ahol jóval negyven százalék fölötti azoknak az aránya, akik csak általános iskolai vagy szakmunkás végzettséggel rendelkeznek. A tíz legkevésbé képzett európai régiónál öt portugál, három pedig spanyol. A tanulmány tanúsága szerint Magyarország hét régiója közül a közép-magyarországi régióban a legkevesebb a csak alacsony végzettséggel rendelkező ember, a többi hat régióban 24,7 és 42,9 százalék közé tehető az alacsony végzettségűek aránya.

A legtöbb magyar diplomás a közép-magyarországi régióban él

Felsőfokú végzettséggel a britek, a belgák, a svédek és a hollandok közül rendelkeznek a legtöbben. Magasan képzettek az Írország déli részén élők és a finnek is; ezekben a térségekben a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya 24 és 40 százalék között van. Magyarországon a közép-magyarországi régióban az emberek negyede-ötöde rendel-

kezik diplomával, a többi térségben viszont kevesebb mint minden hatodik ember végzett egyetemet vagy főiskolát. A legkevesebb diplomás Románia, Olaszország és Portugália különböző térségeiben él, ahol a lakosságon belüli arányuk 7 és 8,6 százalék közé tehető.

A dokumentum kitér az élethosszig tartó tanulásra is, amelyet a 25 és 64 éves kor közötti képzésben vagy oktatásban részt vevők hányadával határoz meg. Magyarországon ez egyik térségben sem éri el a 2,4 százalékot. A legkevesebb felnőtt Görögországban, Bulgáriában, Romániában, Magyarországon, Szlovákiában és Lengyelországban vesz részt valamilyen képzésben vagy oktatásban, van, ahol a tanuló felnőttek aránya az 1 százalékot sem éri el. A legtöbb 25 és 64 év közötti Nagy-Britanniában, Belgiumban, Hollandiában, Dániában, Svédországban és Finnországban tanul.

Minden európai polgárnak lehetőséget kellene kapnia, hogy jó minőségű oktatásban és képzésben részesüljön

A Bizottság a jelentés alapján megállapítja, hogy továbbra is nagy eltérések vannak abban, hogy az uniós polgárok melyik tagállamban milyen szintű oktatáshoz jutnak hozzá, és milyen végzettséget szereznek, annak ellenére, hogy a tagállamok elkötelezték az oktatásban tapasztalható esély-

egyenlőség segítésére. Az Európai Bizottság a jelentés megállapításainak birtokában felszólítja a tagállamokat, hogy tegyenek többet az egyenlőtlenségek megszüntetése érdekében. „Minden európai polgárnak lehetőséget kellene kapnia, hogy jó minőségű oktatásban és képzésben részesüljön, függetlenül attól, hogy hol él” – jelentette ki *Andrulla Vasziliu*, az Európai Bizottság ciprusi tagja, aki az oktatásért felel.

A jelentés az összegyűjtött adatok alapján azt a következtetést vonja le, hogy az emberek végzettségében tapasztalható eltérések akadályozzák a régiók és a gazdaság fejlődését, és elősegítik az agvetszívást a fejlettebb térségek irányába. A jelentés úgy véli, hogy a végzettségekben és képzettségekben tapasztalt eltérések jellege és társadalmi hatása térségenként eltér, ezért a szakértők általános megoldások helyett egyedi, térségspecifikus politikák kidolgozását javasolják.

Az Európai Bizottság közleménye tudatja, hogy a testület novemberben készül elfogadni új stratégiáját a képességek újrarendezéséről, amely a képzettségekben és végzettségekben tapasztalható egyenlőtlenségekre is kitér majd, 2013-ban pedig javaslatokat terjesztene a tagállamok elé arra vonatkozólag, hogyan javítsák az esélyegyenlőséget az oktatás és képzés területén.

NYUGDÍJASOK BALATONBOGLÁRON

A PSZ Országos Nyugdíjas Tagozata 15. alkalommal tartotta meg évenkénti háromnapos tanácskozását, most a balatonboglári PSZ-üdülőben.

Augusztus 27-én délután az ONYT jelen lévő 34 tagja előtt *Szabó Zoltán* elnök beszámolt az Intéző Bizottság féléves munkájáról, valamint a PSZ előtt álló feladatokról.

Sajnos a szakszervezet vezetői országos érdekvédelmi feladataik miatt nem tudtak köztünk lenni, ezért elnökünk tájékoztatott az aktuális eseményekről.

Különösen nagy vitát váltott ki a jelenlévők között a járások visszaállítása miatt átalakítandó szakszervezeti struktúra, illetve az ezt létrehozó választásiszabályzat-tervezet nyugdíjasokra vonatkozó passzusai.

A hozzászólók kifejezték véleményüket arról, hogy a nyugdíjas tagságot képviselő küldötteik (delegáltak) minden döntési szinten az aktív tagság küldötteivel azonos jogokat kapjanak. Ugyanis a tervezet csak tanácskozási jogot kívánt biztosítani a tagozati képviselőknek.

A testület a vélemények összegzése alapján egy állásfoglalást fogadott el, amelyet eljuttattunk a Választási Szabályzatot szerkesztő Bizottságnak és *Szabó Zsuzsa* alelnöknek.

Még ezen a napon, este *Pettendi Szabó Péter* fotóművész videós előadást tartott Magyarország néhány hátrányos helyzetű településének lakosairól, életükről.

A következő napon először *Mészáros Miklós* boglári polgármester mutatta be a város történetét, fejlődését, jelenlegi életét. Ezt követően *Róth Péter*, Székesfehérvár alpolgármestere ismertette önkormányzata időseket támogató tevékenységét: a Városi Színházban a bemutató előtti főpróbát ingyenesen látogathatják; a nyugdíjasklubokat pénzzel is segíti az önkormányzat; ingyenes helyiséget biztosítanak az összejöveteleikhez; ünnepélyesen megrendezik az Idősek Világnapját és a karácsonyt; a színes diploma összegéhez is hozzájárulnak stb.

Jámbor Ferencné, a PSZ székesfehérvári titkára ezeket kiegészítette azzal, hogy az együttműködés az önkormányzat és a szakszervezet között példászerű. Iskolabezárás az utóbbi években nem történt.

A délután folyamán nagyon érdekes és újszerű témáról tartott vetített képes előadást *Szatmári Árpád*, a veszprémi Közgazdasági Szakközépiskola igazgatója. Az előadás címe: AZ „Y” generáció megjelenése, jellemzői. A téma *Tari Annamária* hasonló című könyvére épült. A hallgatóság nagy érdeklődéssel követte az elhangzottakat, amelyek elméletileg támasztották alá az 1980–1995 között született „Y”, ún. I. internetes generáció; valamint az ezt követő „Z”, II. internetes generáció (1996 utáni születésűek) viselkedését.

Az utolsó nap, augusztus 30. a kikapcsolódás jegyében telt, kirándultunk vonattal és hajóval Balatonfűredre.

Rágyanszki Györgyné, az ONYT titkára

**ERZSÉBET
UTALVÁNY**

ERZSÉBET-UTALVÁNY

Az Erzsébet-programról szóló törvény értelmében az Erzsébet-utalvány a Magyar Nemzeti Üdülési Alapítvány által kibocsátott, személyi jövedelemadóról szóló törvény szerinti, fogyasztásra kész étel, valamint szociális célból a törvényben meghatározott termék vagy szolgáltatás vásárlására felhasználható utalvány. Az Erzsébet-utalvány kibocsátója a Magyar Nemzeti Üdülési Alapítvány, forgalmazója az MNÜA egyszemélyes tulajdonában álló Nemzeti Üdülési Szolgálat Kft.

Magyarország Országgyűlése 2011. november 21-én elfogadta „Az egyes adótörvények és az azzal összefüggő egyéb törvények” módosításáról szóló törvényjavaslatot, amely 2012. január 1-jétől a béren kívüli juttatási elemek közé emelte az Erzsébet-utalványt.

Magyarország Országgyűlése elfogadta „Az egyes szociális tárgyú és egyéb kapcsolódó törvények” módosításáról szóló törvényjavaslatot, amely értelmében 2012. augusztus 1-jétől a települési önkormányzatok rendeletben írhatják elő, hogy a tízezer forintot elérő összegben folyósított rendszeres szociális segély esetében az ellátás összegéből ötezer forintot természetben, fogyasztásra kész étel vásárlására felhasználható Erzsébet-utalvány formájában fizetnek ki.

Ezzel egy időben Magyarország Országgyűlése elfogadta „A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény” módosításáról szóló törvényjavaslatot, amely szerint a települési önkormányzat jegyzője annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága fennáll, természetbeni támogatást nyújt fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet-utalvány formájában.

ERZSÉBET
PROGRAM

ERZSÉBET-PROGRAM

Az Erzsébet-program az Erzsébet-utalvány forgalmazásából származó eredményből valósul meg. Az Erzsébet-utalvány választása felelősségteljes döntés, hiszen aki adja vagy használja az Erzsébet-utalványt, az az Erzsébet-programon keresztül segíti mindazokat, akik rövidebb-hosszabb ideig kiemelt figyelemre szorulnak.

A Magyar Nemzeti Üdülési Alapítvány az Erzsébet-program keretében szociális üdültetésre 2 milliárd forint értékben írt ki pályázatot, amelynek köszönhetően több mint 75 ezer ember, nyugdíjasok, fogyatékossgal élők, nagycsaládosok, illetve szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi munkavállalók részesültek támogatásban üdülési szolgáltatás formájában.

Idén közel 10 ezer belügyi dolgozó és családja is támogatásban részesül 400 millió forint értékben, üdülési szolgáltatás formájában az Erzsébet-programnak köszönhetően. Az Őszi pihenés pályázat keretében ismételten több ezer munkavállaló és családja számára válik elérhetővé az üdülés lehetősége.

Az Erzsébet-táborban idén több mint 14 ezer gyermek számára nyílt meg a kedvezményes táborozás lehetősége a Balatonon és más táborhelyeken. Magyarországon hosszú évek óta nem volt példa arra, hogy ilyen szervezett keretek között ennyi szociálisan rászoruló gyermek üdülhessen.

A Magyar Nemzeti Üdülési Alapítvány Őszi kirándulás pályázatával 16 ezren jutottak ismét kikapcsolódási lehetőséghez, ezzel több mint 30 ezerre nőtt azoknak a gyermekeknek a száma, akik az Erzsébet-program keretében kedvezményesen táboroznak az idén.

Az Erzsébet-programon keresztül eddig több mint 100 ezer honfitársuknak segítettek azok, akik az Erzsébet-utalványt választották. Ezt jelképezve a Magyar Nemzeti Üdülési Alapítvány ősszel 100 ezer facsetet ültet el, illetve minden évben annyi fa ültetését vállalja, ahány embernek a Program lehetőséget biztosít kedvezményes üdülésre, táborozásra.

A magunk elé kitűzött célt megvalósítottuk, az Erzsébet-program és az Erzsébet-tábor jövőre is folytatódik.

Az Erzsébet-programmal kapcsolatban további információkhoz juthat
a www.ersebetprogram.hu internetes oldalon.

Lengyel Géza

A jó tanár szavára Gyergyai Albert emlékére

Szólás gyanánt hangzik gyakorta
erről meg arról: tankönyvízü, azaz hogy
unalmas és sivár –
holott a tankönyvek minden szavában
élet-titok rejtőzködik,
amit – mint bimbóból virágot a fény –
a jó tanár, ki *kertész*
ha kell, *olt* és *szemez*,
közelít sok távoli
szépséget-értéket bíró asszociációt,
s ez, hogy vetőmagként
termékeny talajra hulljon,
sarabol, ás, kapál –
a jó tanár szavára
a tankönyvi téma
a diáklélekben életre rezonál.

Szűk Balázs

MAJD (Pszeudo Örkeny-novella)

A 2013. október 18-án bejelentett munkáltatói szerződés-szegés tényállását megvalósító 60 százalékos bérmegvonás következtében az Aligél tagintézmény tantestülete (főállásúak) kollektív megjelenés megtagadását tervezi 2013. október 20-án, csütörtökön, 17 és 19 óra között. A kollektíva egybehangzóan kijelenti, hogy az adott időpontban az épületben és annak 1 kilométeres körzetében nem tartózkodik, mobilját 16 és 21 óra között kikapcsolt állapotban tartja, az iskola e-mailes vagy vezetékes telefonhívására nem válaszol. Fenyegetésre se jön be az épületbe a szülők által kért fenntartói tájékoztatóra.

Alulírott (név, e-mail, dátum) igazolom, hogy a kollektív néma tiltakozáshoz önállóan, saját, független elhatározásból csatlakozom, nyomást nem gyakorlok mások döntésére. A kollektív akarat megszegője „sztrájktrőrnék” minősül, s viselnie kell a tanári közösség morális megvetését, továbbá a kiharcolt jogokból való kizárását és Örkeny Pista mennyei átkait.

Alkotó pedagógusok jelentkezését várjuk!

Sorsunk – mint minden emberé – az idő mélységeken mély kútjának vizébe merül. Felszíne csak addig vet fodrot, amíg vannak, akik emlékeznek ránk. Ám élnek köztünk olyanok is, akik tollal, ecsettel, napi munkájuk mellett még egy vonalat húznak az öröklét falába, így téve tanúbizonyságot arról, hogy köztünk élnek. Nem arra törekcszenek, hogy hivatásos művészekké váljanak, mert elhivatott képviselői pályájuknak. Olyan pedagógusok ők, akik munka után alkotnak, és akik az alkotás által kiteljesedve a tanítványaik számára is szebbé teszik a mindennapokat. A Pedagógusok Lapja szívesen bemutatja őket és alkotásaikat is. Kérjük, hogy műveiket, rövid önéletrajzukat a milleii@pedagogusok.hu e-mail címre vagy a Budapest 1417, Pf. 11 postacímre küldjék.

A borítékra írják rá: „Alkotó pedagógusok”. Sajnos, nyomdatechnikai okok miatt fényképet, festményt nem tudunk az újságban megjelentetni, kérjük, satírozatlan, kontúros rajzokat küldjenek.

Dávid László

Valahogy újra

Furcsa nép vagyunk! Nem számít nekünk
se Isten, se király, ellenség, barát.
Ízleljük, megisszuk mindenki borát,
s fejünk után néha falnak is megyünk.
– Jaj nekünk! Jaj nekünk! –

Egymáshoz szóló szép szavunk elapadt.
Mindenki útjába keresztbe teszünk.
Szomszédainktól csak haragot veszünk,
s holnapra már alig, csak alig marad
– néhány száraz falat. –

Kezet kellene nyújtani. Barátit.
Disznóláb nélkül őszinte parolát,
s figyelni – ha szólnak – barátok szavát,
de nem engedni közelbe senkit!
– Tenni már valamit! –

Élen jártunk rég. Érték volt nemzetünk
a földrészes ékes, szép, ünneplő ruháján.
Most torz mosoly vagyunk a világ száján.
Ha valahogy újra érték nem leszünk
– jaj nekünk, jaj nekünk! –

Balogh József

Szeretném

Szeretném, ha lenne hazám,
benne újra apám, anyám,
kert is, ahol nyár nyugalmát
gyűjteném, mint hulló almát,
volna népem talpig lázban,
– ne örökké térden lássam –
vándor széllel szállva szállna,
a harangok kondulása,
rétek, erdők, mezők hangját
füvek és fák megtanulnák,
kereszteket eső mosna,
zarándokcsönd hitet hozna,
napsugarak mesélnének
fényekről a sötétségnek,
tavasz-ünnepe járna erre,
a fejeket fölemelve,
s kezét, ha kell, összetéve
élne együtt ember, béke.
Szeretném, ha
– mint a Földnek egyik éke –
ilyen Hazám lenne végre!

Papp Róbert

Anyu, mondd...

Anyu, mondd, a tanítónő,
mikor ő járt elsőbe,
az a fránya fecskevonal
neki se ment elsőre?

Világhírnévre tett szert a
korunk egyik zsenije
Tényleg fizikából kellett
évet ismételnie?

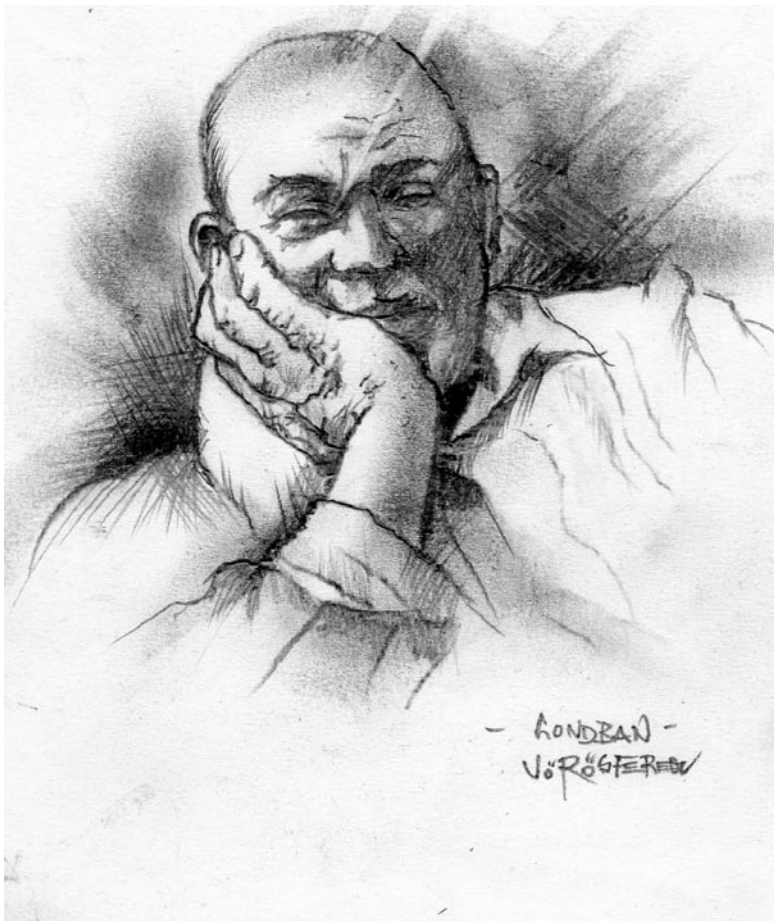
És a drága doktor bácsi,
aki gyógyít, anyu, mondd,
számára a szorzótábla volt
a legnagyobb gond?

Úrhajós még lehetek majd,
hogyha egyszer kiderül,
hogy néha a piros pont is
feketére sikerül?

HÁTRA ARC!

Magyarország alaptörvénye szerint hazánk demokratikus jogállam. A gond csak annyi, hogy ebből az állításból semmi nem igaz. Magyarországnak nincsen alaptörvénye, ha abból indulunk ki, hogy ezt a funkciót az Alkotmány tölti be. Mondhatná bárki, hogy nem az elnevezés a fontos, és igaza is lenne, ha nem éppen a keresztapák akarták volna ezzel a megjelöléssel is tudtára adni mindenkinek, hogy kezükben a hatalom, azt tesznek, amit akarnak, és a parlamenti díszletek mögé bújva akár egy szamarat is trónra ültethetnének, ha úgy szolgálná az érdekük. Alaptörvényünk azért sincs, mivel a 2011 húsvétján ezen a néven elfogadott iromány fogantatása, kihordása és megszületése ellentétes volt mindazokkal a követelményekkel, amelyeket az akkor hatályos Alkotmány megkívánt.

Az előkészítést nem előzte meg szakmai, társadalmi, politikai vita, egyéni képviselői indítványként nyújtották be, az Országgyűlés eljárása során felrúgta a Házzsabály rendelkezéseit, megismeréséhez, bevezetésének előkészítéséhez nem volt kellő idő. Az Alkotmány hiánya elégséges annak igazolására, hogy nem élünk jogállamban. Miután létezik írott Alkotmány nélkül is jogállam, ki kell zárni annak a lehetőségét is, hogy hazánkat ezek közé sorolják. Erre annál is inkább szükség van, mivel az írott Alkotmány hiánya a történeti alkotmányból levezethető állapota az országnak, lévén, hogy ezzel az elnevezéssel hazánkban 1949-ben fogadott el először törvényt az Országgyűlés.

A jogállam jellemzője a jogbiztonság. A jogbiztonság lényege, hogy a törvények uralma érvényesül az élet minden területén. Hazánkban azonban nem érvényesül a törvények uralma, mivel az uralkodó osztály tagjai úgy képzelik, a törvények felett állnak. A törvényeket szabják a napi politikához, s nem a napi politikát a törvényekhez. Hazánkban nincs jogbiztonság, mivel bármelyik törvényt, magát az alaptörvényt is, akár egyetlen nap alatt átírja az Országgyűlés. A jogállam azt is jelenti, hogy mindenki, beleértve a hatalom birtokosait is, ismeri és megtartja a törvényeket. Így mindenki biztos lehet abban, hogy tisztességes eljárásra tarthat igényt, ügyében jogszerű döntés születik, amellyel szemben, ha nem ért azzal egyet, jogorvoslattal élhet. Hazánkban senkinek, semmihez nincs törvényben biztosított joga. A döntések általában szabad mérlegelés alapján, nemegyszer pályázatnak álcázva születnek. Ezért legyen szó bármiről, a döntéshozó kegyétől függ, ki lesz a győztes. A győztes pedig lekenyerezettje lesz annak, akitől a döntés származik.

Egy ország demokratikus működésének alapja a választók bevonása a közügyek intézésébe, a döntések meghozatalába. Ez azt jelenti, hogy az Országgyűlés döntési folyamatainak nélkülözhetetlen és megkerülhetetlen része az előzetes egyeztetési eljárás. Jelenti azt is, hogy az ország sorsát meghatározó kérdésekben azok döntenek, akiktől a hatalom származik, vagyis a választók. A népszavazás nem a hatalomtól függő kiváltság. Hazánkban azonban a hatalom nem egyeztet. A hatalom meg sem hallja mások szavát. A népszavazás intézményét pedig ellehetetlenítette.

Miután a döntés joga lényegében egyetlen személy kezében van, nem túlzás azt állítani, hogy Magyarország már nem az elején tart a diktatúrához vezető útnak. Az egyetlen járható utat a választók tudják megmutatni: Hátra arc!

Szüdi János jogász
Forrás: Népszava